

Nepriklausoma

Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 25

1979 m. BIRŽELIO – JUNE 20 d.

CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

KEISTAS ŽODIS BREŽNEVO LŪPOSE – SALT II METU

Šiomis dienomis Austrijos sostinėje Vienoje SALT II proga susitiko dviejų galtingiausių valstybių galvos – Carter'is ir Brežnev'as.

Pirmasis posėdis užtruko virš 5 valandų. Jame buvo bandoma suderinti pastangas, išvengti branduolinio karo galutinės katastrofos.

Carter'is pletė metu, pakeldamas tostą, pareiškė: "Mes čia esame tam, kad žengtume dar vieną žingsnį išvengti konfliktų, per kurį mažai kas išliktų gyvas, ir nė viena pusė nelaimėtų".

Savo tostą pakėlęs Brežnev'as, tačiau, kritikavo Amerikos grėžtuosius ir Kiti nijos vadus, kurie esą priešingai glaudesniems JAV-Sovietų santykiams.

"Kartą nebūtų absurdiška, jte yra priešingai normaliems santykiams ir taikingam kooperavimui tarp mūsų dviejų kraštų" – kalbėjo Brežnev'as. "Mano nuomone, Pone Prezidente, mūsų bendra pareiga savo žmonėms ir reikta pasakyti, visam pasauliui, kad machinacijos nepavyktų", pridėjo jis. Negana to, pasirodė toks kilnus, kad galvojęs, jog yra kažkas daugiau negu jis pats, kalbėdamas, kad "Dievas mums neatleis, jeigu nepavyks susitarti. Carter'is, net akis išpūtė tai išgirdęs, nes partijos ir valstybės atstovai taisyklės Sovietuose, /tr ypač jų vykdymas/ gerai žinomas.

O gal stgdamas, tr jau 72 m. amžiaus sulaukęs, Brežnev'as pradėjo galvoti, kad gal gi tr jis ne viską žino, tr gal ne Partija yra pati svarbiausia tr galtingausta, gal yra kažkas daug didesnio, tr dėsningesnio, teisningesnio, ką galima tr Dievu pavadinti?

Arba – gudrus politikertus sugalvojo /po tokios pagarsėjusios Popiežiaus kelionės Lenkijon tr jo pasakytų drąsų žodžių/ parodyti, kad štai tr aš ne taip jau toli Dievo, kas galėtų manyti, kad Partija jau tokia netolerantiška.

"Sovietų Sąjunga neteško jokių neprivatumų, jokios naudos ar ekspansijos JAV ar keno nors kito sąskaiton", melavo sau ramiai tr toliau Brežnev'as. "Visos kalbos apie Sovietų militarinę grėsmę yra tik mašalas, kurį naudoja tie, kurie nori didinti priešišumą tr išprovokuoti konfrontaciją".

Carter'is trgi pabrėžė: "Mes turim SALT II proga apmąstyti platesnes galimybes sumažinti ginklavimą tr palaikyti gerus santykius visame pasaulyje".

MOROZ'Ų SIŪLYMAS

Ukrainiečių disidentas Valentin'as Moroz siūlo Kanadai ir JAV neaparduoti sovietams kviečių. Tuo būdu galima būtų priversti išleisti daugiau disidentų ir jų šeimų.

Moroz ir 4 kiti žydų disidentai buvo iškeisti balandžio mėn. į 2 sovietų šnipus, kalinčius JAV-se.

"Jeigu Kanada ir JAV suprasitų, kokią jėgą jie turėtų užlaikydami kviečius, kaip arabai kad suprato konsekvencijas dėl alyvos užlaikymo, tai turėtų tikrai galia pasauliui".

1977 m. Kanada eksportavo už apie 300 mil. dol. vertės kviečių į Sov. Uniją. Juokingiausia, kad tie kviečiai nepasiekia sovietų, o yra persiunčiami III-jo Pasaulio Tautoms. Kremlius naudoja kviečius, kad galėtų lengviau vystyti anti-vakarietišką politiką. Moroz'as kalbėjosi apie 20 min. su min. pku Clark, kuris pažadėjo padėti Moroz'ui išgauti leidimą atvykti žmonai ir sūnui iš Sov. Sąjungos.

Moroz'as iškalėjo 14 metų konc. lageriuose ir kalėjimuose už reikalavimą Ukrainai nepriklausomybės.

Apie 30.000 ukrainiečių

BENDRUOMENYBĖS

PLB BENDRALAISKIS – KALINIŲ LAISVINIMO AKCIJA TĖSIAMA

PLB Valdyba ragina pasauli pasklidusius lietuvių sustiprinti akciją už įkalintus lietuvių politinius sąžinės kalintus. Ši akcija yra jungtama su Batstojų Birželio išvežimų minėjimais.

1941 m. birželio 14-15 d. d. pradėti masiniai išvežimai Sibiran, kur buvo deportuoti 360.000 lietuvių, netyskiant kudių tr senelių, te bėra žiauri realybė tr šiais, 1979 metais, pavertoje tėvynėje. Dar tr dabar Sibire yra įkalintų lietuvių, kurie buvo išvežti prieš tris dešimtmečius! Ir šandien nežmoniškas taujos pavergėjas įkalina tr tremia pačius drąsiausius tr tauriausius mūsų brolius bei seseris, kaip Viktorą Petkų, Balį Gajauską, Nijolę Sadūnatę, Oną Pranskūnatę, Petrą Plūmpą – Plūtrą, Vladą Laptenį, Šarūną Žukauską tr daugelį kitų.

Prisakdytas opozicijos lyderis P. E. Trudeau (su sūneliu Justinu)

Toronto Rotušės aikštėje susitiko Moroz'as.

"Didžiausias mano džiaugsmas yra žygiuoti šioje aikštėje. Kai atvykau į New York'ą, pamaciau ženklus su "black power" ir "white power", paskui vieną su "ukrainian power" – o čia dabar matau, kad ne ženklai, bet tikrų ukrainiečių jėga.

Aš pavydžiu Kanados ukrainiečiams, kiek daug jie yra atsieke".

PLB Valdyba, norėdama atkreipti pasaulio dėmesį tr ištraukti kiekvieną lietuvių į akciją už politinius kalintus, siūlo Lietuvų Bendruomenės kraštų valdyboms pagal esamas vietines sąlygas:

- ruošti Batstojų Birželio išvežimų minėjimus, pabrėžiant tebesitęsiančius okupanto žiaurumus tr dabartinių politinių kalinių būklę;
- ruošti atitinkamas pamaldas, prisimenant nukankintus tr tebekalintus lietuvių;

- organizuoti eisenas tr demonstracijas;
- sudaryti lietuvių politinių kalinių gelbėjimo komitetą prie krašto LB Valdybos;
- informuoti vietinę spaudą, radiją tr televiziją apie vykdomą akciją;

- organizuoti latvių rašymo vajių l. valdžios atstovams;
- Bažnyčios: vadovybei tr kitiems įtakingiems gyvenamojo krašto visuomenininkams;

- 2. laikraščių redakcijoms;
- 3. Sovietų Sąjungos atstovams;
- 4. politiniams kaliniams;

- sudaryti delegacijas tr aplankyti valdžios atstovus tr Bažnyčios vadovybes, įteikiant atitinkamą memorandumą apie Lietuvos pavergimą tr politinius kalintus;

- ištraukti tr ne lietuvių į vykdomą akciją už politinius kalintus;

- LB kraštų valdybos tr vietinės apylinkės gali adoptuoti vieną ar kelis politinius kalintus tr ypatingą dėmesį skirti jų išlaisvinimui/žūr. pridedamą sąrašą/. Panašiai gali adoptuoti tr atskirti miestai tr net ne lietuvių organizacijos.

Birželyje pradėta veikla bus tęsiama per išitus metus. Apie Jūsų veiklą-lai-mėjimus tr net nepasisekimus praneškite PLB valdybai. Mes Jūsų atsileptimo nuoširdžiai laukiame.

KRAŠTAI JUNGIASI Į POLITINIŲ KALINIŲ GELBĖJIMO AKCIJĄ

Australija, Kanada tr Jungtinės Amerikos Valsty-

bės yra pradėjusios energingą akciją už politinių kalinių išlaisvinimą. Australijos Katalikų Federacija gegužės mėn. paskelbė specialiu maldos už Lietuvą mėnesiu. Ta proga buvo krepštai i Australijos vyskupus, juos prašant vieną sekmadienį paskirti maldai už pavergtą Lietuvą. Gi birželio mėnesį Australijos lietuvių planuoja vesti akciją už politinius kalintus. Apte tai mus pa-informavo kiti tr Australijos grįžęs PLB Valdybos vykd. vicep-kas Vaclovas Kletza. Kanadoje yra sudarytas atskiras Žmogaus Teisų lietuvių komitetas, kuris birželio 10 ruošia masines demonstracijas prie Sovietų atstovybės Kanados sostinėje Ottawoje. JAV LB Krašto Valdyba yra sudarusi atskirą komitetą gelbėti Viktorą Petkų tr Balį Gajauską. Vien iš Chicagos, latke poros dienų, buvo išstūsta tūkstantis telegramų, reikalaujančių lietuvių politinių kalinių išlaisvinimo.

RUOŠIAMAS LEIDINYS APIE ŽMOGAUS TEISIŲ PAŽEIDIMĄ LIETUVOJE

JAV LB Krašto Valdyba ir šiais metais leidžia anglų kalba metraštį apie Žmogaus Teisų pažeidimą pavergtoje Lietuvoje. Šį leidinį redaguoja dr. Tomas Remekis. Dalis 5000 egzempliorių bus leidžiama Kanados LB vardu. Kraštų valdybos turėtų pasvarstyti galimybę šį leidinį išversti į vietines kalbas.

PLB AKCIJA JUNGTIŲSE TAUTOSE

Drauge su ukrainiečių, latvių, estų tr baltgudžių centriniėmis organizacijomis yra paruošta rezolucijamemorandumas Jungtinėms Tautoms prašant ištriti Sovietų Sąjungos nusikaltimus prieš minėtas tautas tr Sovietų Sąjungos kartuomenės atitraukimo iš šių penktų kraštų. Rezolucija yra paremta gausia dokumentacija. Nežūrint Sovietų Sąjungos trukdymų, rezolucija buvo įteikta Jungtinių Tautų pilnates pirmininkui. Rezolucijos pravedimo reikalu kraštuose.

penktų tautų delegacija yra aplankiusi eilę Jungtinių Birželio 6 d. 1979.

Tautų atstovybių. PLB Valdybat šioje delegacijoje atstovauja Daila Kezėnė. Akcija šiuo reikalu yra tik pradėta. Rezolucijos pravedimui yra sudarytas specialus komitetas Toronte, Kanadoje. Rezolucijos kopija bus išstūsta kiekvienat krašto valdybat tr Kanadoje esančio centrinio komiteto kartu su atitinkamu PLB Valdybos lydraščiu.

PLB Valdyba prašo stūsti visus straipsnius apie Lietuvą tr lietuvišką veiklą, kurte pasirodo vietinėje spaudoje

PLB atstovas dalyvavo tarptautinėje konferencijoje apie JT reformas. Dalyviai buvo supažindinti su Petkaus tr Gajausko likimu.

PLB Valdyba šiuo metu baigia sudaryti politinių kalinių reikalų komitą.

Birželio mėnesį Pietų Amerikoje lankysis Stimas Kudrka /organizuoja PLJS/. Jį lydės Pasaulio Lietuvis re-daktorius Romas Kasparas.

Saulius Kuprys
Vicepirmininkas

LIETUVOS DIPLOMATIJOS PASITARIMAS

Gegužės 13 d. Lietuvos Generalinio Konsulo Aniceto Simučio namuose įvyko Lietuvos atstovo Washingtono dr. S. A. Bačkio. Lietuvos atstovo prie Vatikano Stasio Lorzaičio, Jr. ir gen. konsulo A. Simučio pasitarimas.

Buvo apsielista informacijomis apie svarbesnius politinius įvykius J. A. Valstybėse ir Europoje bei jų eventuali įtaka Lietuvos reikalams.

Pasitarimo metu buvo taip pat nuodugniai išnagrinėta padėtis okupuotam krašte ir taipgi buvo aptarta eilė einamųjų reikalų.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

kreipiasi į laisvojo pasaulio lietuvių ir lietuvių organizacijas, kviesdamas reaguoti laiškais ar telegramomis į Popiežiaus Jono Pauliaus II stiprius pasisakymus prieš žmogaus ir religijos teisių varžymą komunistiniuose kraštuose.

New York. N. Y.

LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA OTTAWOJE. Iš kairės pamaldų metu; vidury Montrelio L. K. Mindaugo Šaulių kuopos plakatas priešais Sov. Sąjungos ambasadą; ir dalis demonstruotojų eisenoje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Visuomeniniam Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvajša,
11 Apple Hill Rd., Baie D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P.Q. Published by The Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$12.00, visur kitur — \$13.00, Rėmėjo prenumerata nuo \$18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštelis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

VLIKO 1979 M. DEKLARACIJA

1943 metais Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Lietuvos tautos vardu pakartotinai paskelbė pasauliui mūsų tautos prigimtą teisę, išsipareigojimą ir besąlyginį nusistatymą būti laisvais, nepriklausomais ir atstauti suvereninę Lietuvos valstybę.

Tęsdama šį pasižadėjimą, Vyriausioji Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto taryba 1979 m. kovo 11 d. išrinko naują Vliko valdybą.

Naujoji Vliko valdyba perėmė pareigas ir skelbia šią deklaraciją pasaulio lietuviams:

Lietuvių Tautos igaliojimas ir viso pasaulio lietuvių remiamas Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas su nauja energija ir pasiryžimu tęs kovą už Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvių kova už tautos laisvę ir savą valstybę nesikeičia, ji yra nuolatinė, visuotinė, besąlyginė ir vedanti į pergalę.

Ji vyksta kasdieną kultūrinėje, dvasinėje, savitarpio, pagalbos bei bendradarbiavimo ir politinėje srityje, okupuotoje Lietuvoje ir už jos ribų.

Nepriklausomybės kovos pagrindą sudaro tėvynę, tautą ir laisvę mylį lietuvių okupuotoje Lietuvoje, bet toje kovoje aktyviai dalyvauja ne tik tie, kurie kenčia tremtį ar įkalinimą Sovietų Sąjungoje, bet ir tie, kurie gyvena užsienyje — laisvajame pasaulyje.

Tai yra vieninga visos Tautos kova, remiama visų lietuviškų jėgų.

Padėkime vienas kitam, atjausime ir supraskime vienas kitą ir jokia būdu nekenkime jokiai lietuviui, nes mes juk visi esame tos pačios motinos Lietuvos vaikai.

Išvystykime didesnę tautinį sąmoningumą, pradėdami nuo savęs, tęsdami savo žeičioje ir mūsų supančioje aplinkoje, visur stiprindami tautinį idealizmą ir tautinę kultūrą.

Sveikiname pasaulio lietuvių spaudą už pagalbą Lietuvos laisvės byloje ir tuo pačiu prašome susilaikyti nuo bet kokių neigiamų, asmeniškių ar apsinkeinančių Lietuvos darbą pareiškimų.

Lankydami pavergtame krašte, mokėkime įžvelgti ir mūsų artimųjų ir visos tautos sunkią moralinę, materialinę, religinę ir politinę padėtį ir mokėkime sąžiningai skirti, kas yra pavergtieji ir kur yra pavergtieji. Išaiškykite tautinę lietuvių savigarbą ir atsakomybę.

Tikėkime, kad kiekvienas lietuvis yra vertas savo Kūrėjo atspindžio ir, siekdamas dvasinio tobulumo skleidžia meilę ir pagarbą kitam lietuviui ir žmogui, garbingai grindamas mūsų teises ir siekimus.

Vilkas giliai išgyvendamas okupuotoje Lietuvoje tebesitęsiantį lietuvių, pagrindinių žmogaus teisių ir tikėjimo teisių slopinimą ir persekiojimą bei žiauriai vykdomą tautinį genocidą ir okupanto agentų įneštą neigiamą įtaką į laisvojo pasaulio lietuvių šeimą, pasisako už visų lietuvių vienybę, kuo didesnę tarpusavio susiklausymą, prasmingą darbų pasiskirstymą ir glaudų visų politinių, kultūrinių, religinių ir šalpos veiksmų bendradarbiavimą, kad būtų kuo daugiau galimybių panaudota lietuvių tautos laisvė.

Vykdydami Vliko darbą, pareiškiamą būtinybę jį tęsti ir stiprinti, remiant Lietuvos respublikos diplomatinę tarnybą, primename

2 psl.

PANORAMA

APIE SSSR PILIETYBĘ (Human Rights). Kai kitų Toronto Star gegužės 24 d. kraštų valstybės piliečiai talpino SSSR Ottawoje Spausdintojo Pasiuntinio Padėjęjo Teisių laužymo, tai Krem-igor Labanov pranešimą atsako: "Ne jūsų reika (viešą) apie sovietų įstatymą las, jūs svetimi piliečiai". dėl pilietybės. Jis rašo: Tai gal "savi piliečiai" turi "The Soviet Law Says": teisę ginti rusų piliečius, A child, whose parents at Kremliaus valdomus?

"Toronto Star" dienraštis išskėles viešumon šį Rusų Pasiuntinys aiškinimą pilietybės klausima davė progą ir kitoms laikraščiams pradėti nagrinėti SSSR pilietybės įstatymą. O juo labiau dėmesį atkreipė etninė spauda, jų tarpe ir lietuvių. Atsiranda nuomonių ir net spaudoje pareikštų, kad toks SSSR naujosios konstitucijos aiškinimas, tam tikrais atvejais, galėtų būti naudingas ir išeivijai.

Idomu, ar Kremliaus priskiria gimusius Caro Rusijoje, Baltijos valstybėse, prie sovietų piliečių?

Straipsnyje rašoma, kad SSSR tokių "piliečių" Kanadoje esą apie 3 mil. Gal tiek, gal ne? Kas suskaitė? Reikia spėti, kad JAV tokių "sovietų piliečių" yra gal 10 mil. gal ne. O kur likusis pasaulis?

Tas Kremliaus komentatorius (Lobanov) turėtų paaiškinti kokias teises ir pareigas tie sovietų "piliečiai" turi. gyvenantieji už SSSR ribų? Sakysime, apie 10-15 mil. tokių sovietų piliečių gali turėti Jungtinės Tautosose savo atstovus, kurie gintų SSSR piliečių, gyvenančių jų šalyje, neturinčių jokių

Nuo šiu metu liepos 1 d. pradės galioti naujas įstatymas dėl TSRS pilietybės. Ta proga APN apžvalgininkas Borisas Banovas kreipėsi į tarybinių įstatimų Instituto direktoriaus pavaduotoją, teisės mokslių daktarą J. Kuznecovą, prašydamas atsakyti į klausimus:

— Jūs dalyvavote, ruošiant naują TSRS pilietybės įstatymą, kuris pakels dabar galiojantį 1938 metų įstatymą. Prašom papasakoti, kodėl reikėjo jį pakeisti.

— Po pirmojo įstatymo dėl pilietybės išleidimo įvyko esminių pakeitimų visuomenės gyvenime. Jos koncentruotai išreikštos 1977 metų TSRS Konstitucijoje. Naujojoje Konstitucijoje numatyta išvystyti plačią įstatymų leidybos programą: galiojantis įstatymai turi tiksliai atitikti šalies Pagrindinį įstatymą. Naujasis pilietybės įstatymas išplaukia iš pirmosios Konstitucijos.

Pats "TSRS pilietybės" sąvokos turinys labai praturtėjo ir pagilėjo. Principinis TSRS pilietybės, kaip asmenybės politinio teisinio ryšio su valstybe, ypatumas tas, kad ji leidžia piliečiui aktyviai dalyvauti visų socialistinės valstybės ir visuomenės reikalių valdyme, įskaitant gamybos valdymą.

Kam naujasis įstatymas duoda tokias teises? Šias teises turi visi, kurie, priimanči naują įstatymą, turėjo TSRS pilietybę. — Jis gavo ją iš prigimties arba kuriems ji buvo suteikta. Reikia pažymėti, kad daugelyje kapitalistinių šalių užsieniečiams ir asmenims be pilietybės, norintiems įgyti, keliamos sunkios sąlygos. Pavyzdžiui, iš jų reikalauja tam tikrą laiką pragyventi šalies teritorijoje, mokėti jos kalbą arba net žinoti valstybinės santvarkos, istorijos ir geografinės pagrindus, turėti pajamų sau ir savo šeimai išlaikyti ir t. t. Skirtingai nuo jų, mūsų įstatymai nekelti jokių sąlygų, sąmoningai traukiančių tapti TSRS piliečiu. Klausimas dėl tarybines pilietybės suteikimo sprendžiamas nepriklausomai nuo rasės, tautybės, kalbos, lyties, gyvenamosios vietos. Naujasis įstatymas juridiskai įtvirtina lygios pilietybės principą.

— Argi šio principo nebuvo senajame įstatyme? — Šiuo principu visada buvo faktiškai vadovaujama, sprendžiant pilietybės klausimus TSRS, nors formaliai jis ir nebuvo užfiksuotas įstatymo tekste. Šis principas reiškia, kad nepriklausomai nuo argumentų dėl kurių buvo įgyta TSRS pilietybė, ji yra vienoda visiems tarybinams piliečiams. Žinoma, kad kapitalistinėse šalyse natūralizuotieji piliečiai, t. y. asmenys, gavę pilietybę, dažnai faktiškai, diskriminuojami įdarbinant, darbo, būty sąlygų, viešumo ir kitose srityse, ypač jei jie priklauso nacionalinėms, rasinėms ar etninėms mažumoms. Neretai daromi ir formalūs, teisiniai apribojimai. Pavyzdžiui, norint būti išrinktam į JAV kongreso atstovų rūmus, teikiama septynerius metus būti išbuvus Amerikos piliečiu, į senatą — devynerius metus. Prancūzijoje natūralizuotieji piliečiai dešimt metų negali dirbti renkamosiose pareigose, iš-

skyrus pareigas ekonomini, socialinio, profesinio, mokslo ar kultūrinio pobūdžio įstaigose. Penkerius metus nuo natūralizacijos momento jie negali būti skiriami apmokamoms valstybinėms pareigoms.

Mūsų šalyje bet kuris asmuo, vos įgijęs TSRS pilietybę, turi, realiai ir visiškai, tas pačias teises ir laisves, kaip ir visi kiti tarybiniai piliečiai, taip pat lygias su visais pareigais. Mūsų šalyje nėra jokių apribojimų piliečio teisinei statusui dėl to, kaip ir kada jis įgijo pilietybę.

— Naujajame įstatyme kalbama apie dvigubos pilietybės nepripažinimą... — Remdamasi valstybės suverenumo principu, Tarybų Sąjunga nepripažįsta asmenų, esančių TSRS piliečių, priklausomybės užsienio valstybės pilietybei. Kitaip tariant, jei TSRS pilietis dėl kokių nors aplinkybių faktiškai tapo asmeniu su dviem pilietybėmis, mūsų valstybė jį laikė tik TSRS piliečiu. Jis turi visas teises, laisves ir pareigas, įtvirtintas TSRS Konstitucijoje ir kitų tarybinių įstatymų. Taip Tarybų valstybė stengiasi sureguliuoti klausimą dėl tokių asmenų pilietybės, užkertant kelią dvigubos pilietybės atvejams. Šiais tikslais pasirašomos atitinkamos sutartys ar konvencijos su kitomis valstybėmis. Pavyzdžiui, Tarybų Sąjunga su daugeliu socialistinių valstybių susijusi periodiškai atnaujinamomis dvišalėmis sutartimis ar konvencijomis, sprendžiančiomis klausimus dėl asmenų su dviguba pilietybe sureguliuoti arba dėl dvigubos pilietybės atvejų išvengimo. Šie susitarimai numato, kad asmenys, kuriuos abi šalys laiko savo piliečiais, gali pasirinkti bet kurios iš šių valstybių pilietybę: tval nepilnamečių vaikų, turinčių dvigubą pilietybę, susitarę išrenka jiems vienos iš valstybių pilietybę ir t. t.

— Kaip naujasis įstatymas vertina asmenis be pilietybės? — Jame nuosekliai įgyvendinama linija mažinti jų skaičių. Pavyzdžiui, nustatoma, kad Tarybų Sąjungoje gimę vaikai asmenys be pilietybės, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta — TSRS, tampa TSRS piliečiais. Pagal ankstesnįjį įstatymą tokie vaikai buvo laikomi be pilietybės. Ši linija visiškai atitinka Tarybinių pakto dėl pilietinių ir politinių

teisių, kurio 24 straipsnyje numatoma, kad "kiekvienas vaikas turi teisę įgyti pilietybę", taip pat kitų žinomų tarptautinių dokumentų (pavyzdžiui, 1961 m. Tarptautinės konvencijos dėl bėpilietybės mažinimo) reikalavimus.

— Pastaraisiais metais gana daug tarybinių piliečių susituokė su užsieniečiais. Dalis jų išvyksta iš TSRS ir gyvena daugelyje pasaulio valstybių. Kaip naujasis įstatymas traktuoja šiu žmonių pilietybę? — Naujasis įstatymas, kaip ir senasis, remiasi konstituciniu visiškos moterų ir vyrų lygybės, sprendžiant pilietybės klausimą, principu. Tačiau šis principas naujajame įstatyme atskleidžia išsamiu ir visapusišku. 1938 metų įstatymas skelbė, kad TSRS piliečiai ar pilietei susituokus su asmeniu, neturintiu TSRS pilietybės, pilietybę nesi-keičia. 1978 metų įstatymas šį teiginį papildė keliais naujais: ne tik susituokus, bet ir išsiskyrus sutuoktinių pilietybė nesi-keičia. Be to, numatoma, kad, vienam iš sutuoktinių įgyjus ar praradus TSRS pilietybę, antrojo pilietybė nesi-keičia.

Įstatyme ypač išsamiai reglamentuoti vaikų pilietybės įgijimo ir pakeitimo klausimai, siekiant ginti jų teises. Įstatymas patvirtina jau žinomą įstatymine normą, kad kūdikis, kurio abu tėvai, kai jis gimė, buvo TSRS piliečiai, irgi yra TSRS pilietis, nesvarbu, kur būtų gimęs. Jei tėvų pilietybė skirtinga, ir vienas jų, kai vaikas gimė, buvo TSRS pilietis, klausimą dėl vaiko pilietybės įstatymas sprendžia diferencijuotai, priklausomai nuo kūdikio gimimo vietos ir tėvų nuolatinės gyvenamosios vietos tuo momentu. Įstatymas pirmą kartą nustato TSRS pilietybės suteikimo ir išsaugojimo vaikams tvarką, vienam iš tėvų įgijus TSRS pilietybę (arba jos atsisakius), taip pat TSRS pilietybės suteikimo ar išsaugojimo vaikams tvarką, juos išėjus.

— O jei kas panors atsisakyti TSRS pilietybės? — Sutinkamai su Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 15 straipsniu, kuriame sakoma, kad "iš nieko negali būti savaraiškai atimta pilietybė", įstatymas patvirtina teisę dėl galimo TSRS pilietybės atsisakymo. Tuo — ir tai nauja — aiškiai nusakomi argumentai, ribojantys šią galimybę. Ypač, kaip ir leidžiantys atimti TSRS pilietybę. Įstatymo 5 skyriuje nustatyta procesinė atitinkamų pareiškimų nagrinėjimo tvarka.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

— Ar galima vėl atgauti pilietybę? — Tas, kuris dėl kokių nors aplinkybių prarado TSRS pilietybę, jam pačiam prašant, gali vėl atgauti ją TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu. Tai daroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir suteikiant pilietybę.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

AR TIKRAI NEGALĖJOM PASIPRIEŠINTI?

J. Valtūno raštus skaitau visus. Daugelyje randu idomius mūšius. Ne su visomis sutinku. "N.L." kovo 21 d. 12 ar. raštyns "Tautos išsilaukymo problemoms" taip mane suįdomino, kad drįstu jį atsilipti.

J.V. paliečia kai kurias nepriklausomos Lietuvos nesklaidumus. Luomais skirsto pagal užstėmtumus, kitap sakant profesijas.

Paltestos trys žinios: gydytojai, teisėtvarkininkai ir dvasiečiai, kurie, netekę nekontroliuojami iš savų klaidų patmdavę perdidelius mokesčius. Pavyzdžiui, gydytojas už 14 km. atstumo ligonio vizitą patmdavęs 200 litų. Kunigaikštis savavališkai apdėdavę kaimiečius žemės mokesčiais, atšaku, klebono naudat. /Mantau,

kad tas buvo tik mano paraptjo, pasirodo, būta ir kitur. Telsintinkat-advokatai elgdavest panašiai, ir šty grupų nekontroliuojamos pajamos nepristidėje prie tautos solidarumo konsolidavimo. Štuos įvyktus mntal vyktus apte 1922 metus-litų įvedimo latkotarpyje.

Štuos žodžius rašantis buvo laimingas, gavęs kad ir mažai atlyginamą darbą, bet su nemokamu visu medcintntu aptarnavimu ir aprūpinimu. Žinoma, tas buvo jau po 1930 metų. Esu girdėjęs apie Ligonų Kasas ir kad buvę retkalaujama išdarbdavų apmokėti darbemtams Ligonų Kasą, panašiai, kaip Kanadoje "Blue Cross". Būtų labai gerai, jei gerb. Valtūnas ar kitas žinovas, duotų apte buvustos nepriklausomos Lietuvos socialinės santvarkos padėti platesnius aprašymus. Ne-

stnort tikėt, kad kas buvo 1922 m., ir nebūtų pasikeitę iki 1939 m. Tokios žinios būtų labai idomtos mums patiems, gyvenusiems toj santvarkoj ir litų istorikams medžiaga.

Mano pagrindinis atsilieptmo tikslas — ne dėl Lietu-vos socialinės padėties, bet dėl nestiprinimo Lietuvos užpuolikas, todėl i tai ir pažūrėkim.

J.V. raštino pabatoje taip sakoma:

— Jei būtumėm ir kažnkatp gerat kartiniai pasruošę įvairiems eventualumams, tai pasipriešint net lenkams, nei ypač Hitleriui, nei vėl atžygyjančiat sovietų karuomenel nebuvo galima tikėtis laimėti. Kartaujauna ne dėl tuštos garbės, bet dėl tautos ir valstybės išlikimo. Štandien, kad ir okupuota Lietuva, kad ir svetimųjų prisilėgta, bet tauta vis

vien gyva ir kultūroj progresuoja.

Idomu, kad lietuviškoje pertodikoje vts dažnėja Lietuvos nepriklausomybės negyntino patelsintim. Jte vi-si panašūs: "Mes maži, mes negalėjom". Tokte tetstintmat iškelta tr klausimus:

1. Koku būdu Lietuva per nepriklausomybės laikotarpi-taip "sumažėjo"? Tik 1919-20 metais lietuvuose tokio skundo nebuvo. Atvirkščiai, buvo ryžtas ir juo laimėta nepriklausomybė. Jei tuo latku tokį šukį lietuvams būtų kas nors įpršęs, tai nepriklausomybės laikotarpio Lietuva būtų neragavus, ir štandien mes patys savęs lietuvais nebevaidentumėm, o gal bajoriškai, "kiltmo lietuvts, tautybės lenkas"?.....

2. Jei jau buvom tokie "maži" ir negalvojom netekam pasipriešinti, tai kam tada reikėjo laikyti kartuo-menę? Vist šte mažybintokai prašom į štuos klausimus atsakyti.

Nepriklausomybės laikotarpio tokio "mes maži" komplekso nebuvo. Lietuvs kareiviai gintis buvo pasiruošę: jte buvo gerai ištreniruoti, drausmingi ir patrtotiškai susipratę. Jte būtų pastrodę neblogiau už suomius ir savo kokybe pasauli-nustebinę. Bet, jei paskutintu momentu nuo aukšto idealo buvo sulaukyti, tai buvo kitos priežastys. Ar tik ne lenkų įkalbėtas "mažumo"

kompleksas, kurto net tr ištvtjoje daugelis negal atskratyti?

Tatgt, gerbtamas p. Valtū-nat, "tauta dar gyva". Tet-singtau būtų tautos likuštai dar gyvi, bet valstybės nebėra.

"Kultūroj progresuoja" — idomu, kiek ilgai "progresuos"? Suomiai už lietuvius nedaug didesni ir jte pastprteštino. Štandien jte tebeturt valstybę ir tautos progresavimas argtlygtintinas su lietuvų! Daugelio buvo pri-rašyta, kad su suomiais negalim lygintys, ju visat kitoks terenas-dėkingos gamtnės klūtys tr panaštai. Bet prts iminkim, kad suomų kareivts turėjo išstti prieš 50 užpuolėjų. Lietuvit kareivtl būtų reikėję gintis maždaug nuo keturų lenkų puolančių kareivty/kiti būtų buvę prtrtstti prie rytintų tr vakartint steny/.

Lenkų gtnkuotė nebuvo geresnė už lietuvų, gal dar blogesnė. Lenkų kareivts, stunditamas į Lietuvos pasienį ėjo verkdamas tr rožančių kalbėdamas, kat lietuvts kareivts verkė, kodėl jam neleidžiama pasipriešinti tr verčiama pakelti neužtartautą paniekintmą. Lietuvs žaltūkas nebūtų tokų išsigandęs, tr kelios dešimtės.

Vieną sykį T.ėv. Žiburtuose buvo atspausdinta žurnalisto St. Varanos vertimas aukšto lenkų pareigūno pri-

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

„Oslandas“ — 1941 metų Vokiečių okupacija

Patraskos — vietoje svies-
to. žaibinis karas ir jo pir-
mųjų dienų sekmė. vokie-
čiams sukėlė „viršžmogišką“
galvoseną, kad jų tauta esan-
ti pranašesnė už kitas ir tą
viešai skelbė ir vykdė.

Vietoje pabaltijo tautų at-
sirado „Ostland“, prižiūri-
mas nacių partijos teoretiko
Rosenbergo, vykdančias rasės
gryninimo teoriją. Pabaltijo
valstybės turtingos, žemės
geros. Vokietija perpildyta
gyventojais. Be to, — pramo-
nės kraštas, todėl visą laiką
jaucia trūkumą maisto. Pa-
gal Hitlerio — Rosenbergo
planą, pabaltijo tautų žmo-
nės, vokiečiams karą laimė-
jus, turėjo būti iškelti ir ap-
gyvendinti tolimuose Rusijos
plotuose. o į jų vietą atkelti
„grynosios rasės“ atstovai.
pasirūpinę kariai, partijos
nariai ir kt.

Dar karui tebesitęsiant,
nežinant pergalės rezultato,
šis planas visu rimtumu pra-
dėtas vykdyti. Iš geresnių ū-
kių, pasienio gyventojai, ne-
leidžiant beveik nieko pasi-
imti, buvo iškelti, o į jų
ūkius atkelti repatriantai,
naciai, kariai. Pradėta nuo
Lietuvos-Vokietijos pasienio,
o vėliau akcija perkelta į vi-
durio Lietuvos rajonus. Iš-
mestieji, ūkių savininkai bu-
vo siunčiami į krašto vidurį
ir čia išvežtųjų lietuvių į

Rusiją ūkiuose arba specia-
liai išmestų, apgyvendinami
vokiečiai.

Taip prasidėjo gyventojų
maišymas. Į Utenos apskritį
atvežė vokiečių šeimų iš Vo-
kietijos pasienio, repatrijan-
tų ir kitokių tolimesnių į-
gyvendinimui. Į kurias vie-
toves, kuriuos ūkius Panevė-
žio komisaras numatė iš-
anksto, tie asmenys iš aps-
krities paskirstymo punkto
turėjo būti siunčiami į vals-
čius ir policijos priežiūroje
įgyvendinti.

Ūkininkų įgyvendinimo ir
išgyvendinimo ceremonijas
atlikti komisarijatas pavedė,
tuo laiku ėjusiam apskrities
v-ko pareigas Lt. A. Žukui,
paimant į pagalbą valsčių
viršaičius ir policiją.

Apskr. policijos vadui kpt.
J. Kazlauskui įsakė sukvies-
ti iš apskrities policijos
punktų po keletą policininkų
ir pagal patiektą ūkininkų ir
vietovių sarašą, prisiųstuo-
sius apgyvendinti, reikalui
esant, naudojant ir jėgą. Už
pasekmes, gyventojų rimtį ir
tvarką atsakingas policijos
vadas.

Nustatytą dieną ir valandą
į vado įstaigą iš visų apskr.
policijos punktų atvyko apie
100 policininkų. Iš Anykščių
pasiuntė 5 smarkių vyrus.
Policininkai buvo ginkluoti
šautuvais ir kai kurie turėjo

nuosavus „pistoletus“. Prieš
„įžemintų“ ir „nužemintų“
gyventojų procesijai pajudant
iš Utenos paskirtymo punkto,
polic. vadas griežtai parei-
kalavo apskr. v-ką Lt. Žuką
gauti iš Panevėžio komisaro
įsakymą raštu. Komisaras
įsakymą duoti raštuatsisakė,
motyvodamas, kad tas nesą-
reikalinga ir pilnai užtenka
įsakymo žodžiu.

Vokiečiai už lietuvių ūkių
vagystę, žmonių kančias ir
ašaras nenorėjo prisiimti sau
atsakomybės, kad kartais
turėtų pasiaiškinimą, kad
lietuviai tai vykdė patys.

Policijos vadas Kpt. Kaz-
lauskas žodini įsakymą atsi-
sakė vykdyti, pareikšdamas:
„lietuvius už lietuvių mėtymą
iš gimtų sodybų atsakomini-
gas nebus ir savo rankų ne-
siterš.“ Apskr. v-kas Lt.
Žukas, žandarmėrijai pata-
riant, pagrįsino už tai vadą
areštuoti. Visa vokiečių va-
dovybė pasižiūrėjo, kaip e-
žys, nes jiems buvo nesu-
prantama, kaip lietuviai gali
išdrįsti nevykdyti jų įsaky-
mų. Pavojaus valandą polici-
jos vado apsaugą paėmė iš
valsčių sušauktieji polici-
ninkai. Jie norėjo areštuoti
apskr. v-ką, bet tam pasi-
slėpus vokiečių žandarmėri-
jos patalpose, paliko ramy-
bėje. Įsikarščiavę, bet la-
bai sąžiningai per 2 dienas

šimtmųjų ištraukų pluoštas.
Rašyta apie Lietuvai užpulti
kartuomenę, kurios buvo
skirta 40.000. Sunku tikėtis,
kad lenkai būtų rimtai gal-
voje su tokia skatėta užim-
ti Lietuvą. Greičiausiai, jie
žinojo, kad jiems ten žygiuo-
ti nereikės. Bet jei iš tikrų-
jų jie būtų bandę su tokia
kartuomenės skatėta į
Lietuvą įstoti, tai Lietuvos
kartuomenė be mobilizacijos
savaltės ar dviejų lakotar-
pyje iš jų būtų padarę 40.
000 koltietų.

Vilnių Lietuvai būtų atsi-
ėmę be rusų malonės. Grei-
čiausiai, ir visas lenkų oku-
puotas sritis. Karas būtų
prasidėjęs 1.5 metų ankščiau
ir karo pradintai būtų bu-
vę lenkai. Rusams būtų bu-
vusi atimta proga suvaldyti
Lietuvos prisijungimo farsą,
nes rusai su vokiečiais dar
nebuvo susitarę ir Europos
nepasidalinę. Lietuva pra-
leido vienintelę istorijoje
pasitaikančią progą suardy-
ti didžiųjų valstybių preky-
bos planus mažosiomis vals-
tybėmis ir atsistoti pasaulio
dėmesio centre. Štandenti-
nė Lietuvos padėtis tikrai
būtų kitokia: gal būtų kaip
Austrijos ar Suomijos, blo-
glaustu atvejų, satelito teta-
mis.

Su Valūno mintimis būtų
galima sutikti tik tuo atveju,
jei Lietuvos okupantas būtų
panaikinęs tik valstybę ir
nelietę tautos kultūros vys-
tymosi-pagal J.V. progresą-
tr nenaujinę tautos. Betgi
matom, ką rusai darė ir da-
bar tebedaro. Pirmas užsi-
mimas deportuoti 700.
000, tai trečdalis tautos su-
naikinti. Tas nepavyko dėl
staiga vokiečių puolimo.
Bet jie tą įvykdė su kaupu
vėliau, o ir visą laiką, kad
tr nematintai, lietuviai „sa-
vanortikai“ stūnčiam į Ru-
siją, rusų „specialistai“ į
Lietuvą. Neužmirština ir tai,
kad svetimieji radę lietuvius
1979. VI. 20

be savos politikos, su jais
elgėsi tik kaip su gyvuoju
inventoriumi. Lietuvos jau-
nimas buvo priverstas mirt
už svetimos Interesus. Vte-
ni priversti rusams tarnauti,
kiti vokiečiams ir taip, kad
lietuviai lietuviai smetgtų
durklą ar vienas į kitą kul-
kšvaldžius salves letstų.
Kiek jų dėl svetimųjų žuvo,
nėkas nesuskaitė ir net ne-
stengėsi tai padaryti.
Atvirksčiat, dar bandoma
patelstinti. Dabartinėje oku-
puotoje Lietuvoje per jėgą
brukama rusų kalba, rusiški
papročiai, rusiški datų me-
lodijos, lietuvų tautiniai
drabužiai panašinti į rusų
lietuvų kalba iš viešojo gy-
venimo stumtama, tai kurgi
lietuvų kultūros progresas?

Kadatsė cariniai rusai bu-
vo užstoję į lietuvų raš-
tiją įvesti savo raides „ci-
rilica“—nepavyko. Raudontei
bando tą patį ir ne tik ten e-
santems, bet ir užstentui. Jų
leidžiamas gimtasis Kraš-
tas, skirtas užstento lietu-
vams. Atsiverskti skyrtų
„Tautiečiai sveikina“. Tos
raidės dar lietuvėskos, bet
nupatšytos pagal rusų stilių,
pasaštat, kaip lietuvų tau-
tinių drabužių. Taigi, pri-
praskiti prie rusiškių raidžių
išvaizdos, tai bus lengviau į-
sisavinti ir tikrasias rusų
raides. O jie to stekia-iro-
dyti pasauliui, kad rusų ir
lietuvų tautos giminingos
visais papročiais, net ir
raštu.

Jei Lietuva būtų atmetus
lenkų ultimatumą, tai būtų
išvengus kitų ultimatumų, ar
jei tr būtų buvę-tai tik vo-
kiečių ir daug švelnesnis.
Pamatę lietuvų ryžtingumą
ir rusai būtų buvę sukalba-
mesni. Lietuvai prieš-
mus lenkų ultimatu-
ma, kaip valstybė,
pasaulio akyse tapo
bevertė. Ir tiek žmonė-
mis, tiek dvasinėmis ir ma-
terialinėmis vertybėmis

nuostolių būtų buvę šimte-
rtopai mažiau. Tiesiogai
datnos žodžiai sako: TAS NE-
VERTAS LAISVĖS, KAS NE-
GINA JOS!

I. Trumpys
Ontario.

PASAULIO LIETUVIŲ
JAUNIMO KONGRESAS
EUROPOJE JAU ČIA —
IR „ŠPOSAT“.....

Mūsų jaunimas rodo daug
gyvumo ir organizacinio pa-
tyrimo. Laikraščiuose ve-
dama gera propaganda. Jau
ateina žinios, kad daug jau-
nimo iš viso pasaulio suva-
žiuos. Išlaidoms padengti
lėšos plaukia, programa į-
vairi, patraukli. Kas ten da-
lyvaus, tikrai bus laimingas.

Tačiau organizatorius no-
riu išpėti, kad tarp gero da-
lyvių skaičiaus—jaunimo, at-
siranda ir lengvapėdiško ir
perlaisvo jaunimo, kurie sa-
vo pokštais rengėjams ir
geram lietuvių vardui prida-
ro nemalonių viešbučiųuo-
se. Čia visad didžiausias
kaltininkas būna a l k o h o l i s
ir nekontroliuojamas
naktinis triukšmas...

Taip buvo JAV, Kanadoje,
per studentų suvažiavimus
ir pagaliau, pernai per PL
Dienas Toronte (Universite-
to bendrabučiuose bei hote-
liuose).

Amerikonai, kanadiečiai
gal per daug neima to į galvą.
kai nuotoliai atlyginami.

Tačiau kitas reikalas—
Anglija ir Vokietija.

Būtų labai skaudu, kai to-
se gražioje, rimtoje patal-
pose Anglijoje ar Vokietijo-
je triukšmadariai padarytų
„hypiškų“ šposų—nuostolių.
Pakenktų labai negažiai lie-
tuvų reputacijai. Todėl tu-
rėtų budėti stiprūs vyrai ir
triukšmadarius mesti be a-
todairos ir pasigailėjimo
lauk! Rengėjai — pagalvokite
apie tai!

Buvęs studentų globėjas
Toronto, Ont.

NUOTRAUKA IŠ VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METŲ — VIENOS LAIDOTUVĖS PASVALIO VALŠČIUJE.

Nuotrauka B. Brazdžio.

saugojo kpt. Kazlauskas na-
mus. Žandarmėrija ir apskr.
v-kas aprimo ir tik dėl jiems
žinomų priežasčių, vado a-
reštuoti nebebandė.

Vėliau polic. vadas kpt.
Kazlauskas toms pačioms
pareigoms buvo perkeltas į
Raseinių apskritį. Kas tik-
rai ūkininkus „įgyvendino ir
išgyvendino“ tikrai nepame-
nu, bet rodos, vokiečių žan-
darmėrija. Utenos gyvento-
jai kpt. Kazlauską gražiai
išleido į naują tarnybos vie-
tą.

Apskr. v-ką Lt. Žuką už
pataikavimą okupantams.
puolė pagrindžio spauda: Į
Laisvę, Nepriklausoma Lie-
tuva, Judas ir kt.

... Pusmečiui praslinkus,
vietiniams įvykiams apri-
mus, tik tolimoje rytų pusė-
je dūsliam patrankų trenks-
mui girdintis Lt. A. Žukas
kaip didelis medžioklės mė-
gėjas atvyko į šimonių girią
Anykščių valsčiaus ribose
pamedžioti. Andronišio
bažnytkaimyje susirinko gru-
pė medžiotojų. Be apskr.
v-ko dar dalyvavo Anykščių
policijos atstovai, keletas
valsčiaus tarnautojų, Andro-
niškio pašto įstaigos vedėjas

ir daug kitų. Saulei kepinant
Šventosios smėlėtų krantų
smaluotuose pušynuose ra-
miai medžijo.

Laputė vištienos pririetus
ir tiek palikus, kad antri būtų
pietūs, po kelmu užsnūdė...
ir nepajuto, kaip išilinksmi-
nė medžiotojai ją užklupo.
Pirmenybė apskr. viršinini-
kui Šūvis... nors ir gudri,
bet kulka kildė perskrodas-
ma kailinėlius. Krinta...
kelias... bėga, o Lt. Žukas
veja, norėdamas pribaižti.
Antras šūvis jaunų pušaičių
krūmuose ir vietoje lapės,
peršauta krūtine krinta apsk.
v-kas Lt. A. Žukas. Jo žu-
vimo aplinkybės ligi šio lai-
ko liko pilnai neišaiškintos.

Mėnesiui praslinkus, į
Laisvę pagrindžio laikraštė-
lis rašė: — „Šiauliuose — A.
Kimeris, Utenoje — Lt. A. Žu-
kas ir Raseiniuose — plk. Pe-
čiulis už pataikavimą oku-
pantui buvo nubausti“.

Keletą savačių prieš tą
nelaimingą medžioklę, aš be
jokio paaiškinimo buvau pa-
leistas iš policijos tarnybos.
Grižau į savo pirmykštį dar-
bą valsčiaus savivaldybėje.

Juozas Sudbūrietis

Tu, it Feniksas, menu,
Atgimei iš pelenų.
Nusiplovus putom kraujo,
Pakilai gyventi iš naujo,
Tarp mažų ir didelių,
Broliškų, tautiškų šalių,
Puost pasaulį meno turtais,
Dvasios polėkais sukurtais.
Tarsi, Feniksas, menu,
Atgimei iš pelenų!

Lyg jaunamartė darbšti
Šoki kurtis, negaišti:
Juodus negandus pamynus,
Vėl puošies tu žalumynais;
Degdama naują dvasia,
Savo žemės laukuose
Tu miestus statai vėliai,
Pažaboji Nemunėlį!
Lyg jaunamartė darbšti
Šoki kurtis, negaišti.

Kol su gyvasties žyme
Širdys sisies su žeme,
Kol mus tavo meilė dilgins
Nyks nelaimės, usnys.

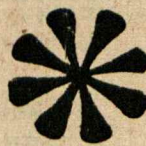
dilgės,
Čia kerojusios kadais —
Laimė išsiskleis žiedais.
Rytus vakarus apsklandęs,
Čia nutūps taikos balandis.
Kaip tavęs man nemylėt,
Vėl atgimusi šalie!

Lietuva, šalie šviesi,
Man gražiausia tu esi,
Tu neleisk manęs žvarbt
vėjams,

Jei tave išimylėjau...
Kai širdis man plakt paliaus,
Tavo žemė ją priglaus,
Kad ji baltmoly šilainės
Jauštų širdis plakant
ainuos...

Lietuva, šalie šviesi,
Tu gražiausia man esi!

Ps. Eilerastis sukurtas jauno
lietuviuko dabartineje
Lietuvoje. J.V.

STANISLOVO BARANAUSKO
IPĖDINIŲ DĖMESIUI!

1978 metų birželio mėn.
Brooklyne mirė Stanislovas
Baranauskas. Amerikoje ži-
nomas kaip Stanley Baro-
nosky, nepalikdamas testa-
mento. Jo tėvai, Antanas
Baranauskas ir Pranė (Fran-
ces) Malinauskaitė jau seniai
mirę. Žinoma tik tiek, kad
motinos brolis Jonas Mali-
nauskas 1912 metais grįžo į
Lietuvą ir apsigyveno Bal-
bieriškyje. Pretenzijas į pa-
likimą yra pareiškę Ameri-
koje gimę mirusiojo pusbro-
liai, kurie apie kitus gimines
nieko nežino.

Mirusiojo giminių ar apie
juos žinantieji malonėkite
rašyti Lietuvos Generaliniam
Konsulatui šiuo adresu:
Consulate General of Lithua-
nia, 41 West 82-nd St.
New York. N. Y. 10024.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Jonas Mekas
AŠ NEŽINAU, AR SAULĖ

A nežinau, ar saulė
Padarė tai,
Lietus ar vėjas -
Bet man labai gailėjos
Ir sniego ir baltos spalvos.
Klausiausi, kaip šiureno
Pavasario lietus,
Plaudamas kaštanų
Rausvus pumpuriukus, -
Ir upeliukas bėgo
I slėnį nuo kalvos -
Ir buvo gaila sniego
Ir baltos spalvos.

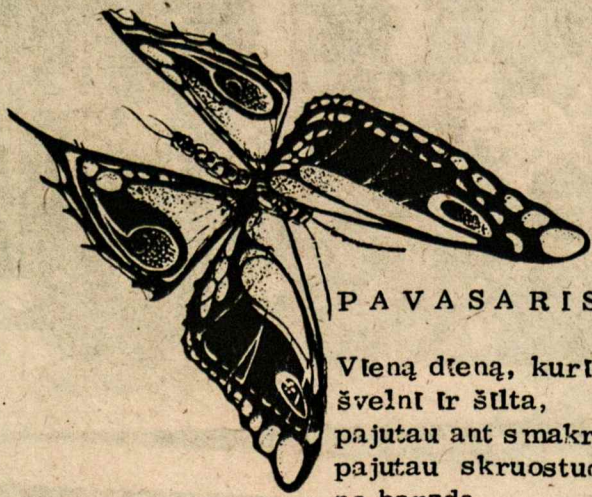
O kiemuose, o skardžiuose
Raudonaskruostės
Kaimų merginos
Sudžiaustė skalbinius
Nupūstus vėjo -
Ir atsišliejusios
Ilgai žiūrėjo
Į geltonus blindės pluoštus:
Nes meilė yra kaip vėjas,
Ir meilė kaip vanduo -
Su pavasariu ji atidrungsta,
Ir užšąla - kai ruduo.

Bet man, nežinau kodėl,
Ar saulė ta
Padarė tai,
Lietus ar vėjas -
Bet man labai gailėjos
Ir sniego ir baltos spalvos.

Žinau - vėjas
Skalbinius vis pūs ir pūs,
Ir lietus atėjęs
Lis vis kaštanus, -
Bet meilė, kurią sniegas
Nusinešė -
Negrįš.
Giliai po sniegu miega
Žodžiai ir širdis - :

Nes šiandien, kai sekiau
Lietaus šokimą tarpdury -
Pavasario lietus! -
Aš kitą pamačiau:
Lietum praėjo,
Ir buvo jį graži,
Ir šyptelėjo - :

Nes meilė yra kaip vėjas,
Ir meilė kaip vanduo -
Su pavasariu ji atidrungsta,
Ir užšąla - kai ruduo;
Nors nežinau kodėl,
Ar saulė
Padarė tai,
Lietus ar vėjas -
Bet man labai gailėjos
Ir sniego ir baltos spalvos.

PAVASARIS MIESTE

Vieną dieną, kuri lynojo
švelni tr šilta,
pajutau ant smakro,
pajutau skruostuose
ne barzdą,
o pirmą žolę dygstant.
- Na, tr surado vietą kur augt - bumbėjau tr
žodžių kruša
sutikau pirmąją žalumą.

Statga, kai ruošiausi į požemį letėtis,
lengvai kažkas palietė mano pečius :
" Ir koks tu negudrus!
Kur gi turėtu dygti žolė mieste,
kai jai skirta
tikta akmuo?"

Žvilgtelėjau: tr jo skruostuose
kalėsi, žaltavo
tr skleidėsi žolė švelni, pirmos žibuoklės...
PAVASARIS BUVO MIESTE

LATVIAI POETAI APIE PAVASARĮ

Iš latvų kalbos vertė Zina Katiliškienė

Gunārs Salpāš

PIRMOJI GEGĖ

Nenurimk, nesilauk,
pirmoji gege kukuot,
nenurimk, belatke,
mirtį man iškukuot.

Nesu karalattė,
atgulusi stiklo kalne,
bet miego gilaus
tšmtegot negaltu.

Prisauki, vėjau,
vėsy pavasari,
dar saulė neduosn,
nepalietta žemės.

Atsivynotos, plyš
greitai lapai -
dar nesinori
būt žemelės dalim.

Aina Kraujtete

Aina Zemdega

SĖJOS MĖNESI

Lyg ilgai brendusius pumpurus,
saulė atveria gatvėm
namų duris.

Pražysta asfaltas,
šviesa mirksniotom akim,
blyškats veldats,
sausom drebančiom rankom
ant senų slenksčių
tr plevenančiom tulpėm.
Prilyja
putojančiu potvyniu -
klykaudami bratdo
laikraščių pardavėjai,
atstringos katės
tr šunys alkanai.
Lyg latveliai Drėksoje,
plaukia tramvajai,
ltnks mat skambėdami.

Pražysta miestas,
rausvų lūpų juoku,
atsegtotom krūtinėm
tr valkatų klaurats puspadžtats,
ant parko suolo.

BALANDIS

Žaltose pastogėse statposi paukščiat,
vėjas šukuoja dūmų gryžtes,
lando gatvėms tr blauzdomis.

Prie sušilusių mūrų,
prie stiklų
priglaudži delnus
tr jaučiu -
stemos kvėpuoja,
namai pilni prisipučta vėjų,
pakyla
tr įplaukia dangun.

Debėsyse spindti langai,
vandeningi veldai
virbultuoja.

Batba Bīčole

PAVASARĲ

I
Mačiau juos įplasniant
pro atvirą langą -
minkštus tr alstringus kvėpėjimus -
jie apsupo mane ratu
tr paėmę glėbtin
nugirdė,
tr mano ttesi elseną
susvyravo tr teškojo guolto.

II
Iš lėto, karšta burna,
aple mane sukasi saulė,
aple mane šoka alyvų krūmas,
ohelis rausva, degančios tulpės,
dūgdamos krūta bitės apse mane.

Līnards T a u n s

PAVASARIS

Pavasaris
Tai dešimts palaidų šūktų kaspinių,
Plevėjančių nuo palangų tr pastogų bažnytėlės,
kurioje
vyksta konfirmacija.
Arba įrtų plaukuose
Dešimtai konfirmantų,
Kurtos yra
Pavasaris.

Astrīde I v a s k a

I
Rytoj paskutinė vasario diena,
bet šią raktį jau kovo vėjas staučia.
Sėdžiu tamsoje, išsklausius į tylą,
kovo vėjus, traukinto švilpimą.
Ir lėtai, lyg liekne imtina kumeltuko pėda,
sklidina prisipildau melės,
tik lūpų prisipildau melės.

CHRUŠČEV

REMEMBERS

(į anglų kalbą išvertė S. Talbott,
įvadą, komentarus ir pastabas
parašė Ed. Crankshaw)

(tęsinys)

Pasibaigus budėjimui, sugrįžome į savo namus. Norėjau išsimegauti, jau ilgą laiką buvau nemigęs, pastėmiau miego pūtlutę ir nuėjau į lovą. Vos tik atsiguliau, suskambėjo telefonas: Malenkov'as: "Atvažtuok tuojau pat. Stalinas blogiau. " Tuojau iškviečiau automobilį tr išvykau. Artimojoje Vasarvietėje radau Stalino žymiai pablogėjusį. Atvyko tr kiti. Mes visi matėme, kad Stalinas tuojaus mirs. Gydytojai mums pasakė, kad jis miršta tr mes matome jo priešmirtinę agoniją. Statga jis nustojo kvėpuoti. Iš kažkur atėjo prie jo didelis vyras tr pradėjo daryti dirbtinį kvėpavimą, masažavo, kad jis vėl kvėpuotų. Turtu prist-pažinti, kad man buvo labai gaila Stalino, tas vyras jį taip purtė. Buvo skaudu žiūrėti, kai jis taip jį kamavo. Aš pasakiau: " Klausyk, gana. Prašau, sustokit. Ar nematote, kad žmogus miręs? Ko jūs norite? Atgal neprisauksite. Jis jau miręs". Jie sustabdė atgaitinimo procedūras. Tikrai Stalinas buvo miręs.

Vos tik numirė Stalinas, Berta įsėdo į savo automobilį tr išvažtavo.

Berta suorganizavo visas savo pajėgas vis stipriau, diena iš dienos tr jo arogancija proporcingai augo, tr jo provokatoriaus suktumas kartu.

Vienoje Prezidento sesijoje Berta davė sekantį pasiūlymą: "Kadangi daugelis kalėjimo tr tremties terminų greitai baigsis, visi būvę nutelstieji tr išstrem-

tieji grįš į savo namus. Aš stūlau rezoluciją, kad ne vienam iš jų nebūtų leista grįžti be specialaus Vidaus Ministerijos leidimo. Stūlau leisti jiems apsigyventi tik nurodytose Vidaus Ministerijos vietose." Tai reikėd ten, kur pats Berta padiktuos. Tai buvo neraminantis pareiškimas.

Aš supykau tr kalbėjau prieš jį: "Kategoriskai nepritariu tokiam savavališkam nuostatui, kurį čia stūlai. Mes jau turėjome panašų dalyką praetyje. Dabar, kai pradėjome galvoti kritiškai tr tetsingiau, kaip įvertinti praetį, žinome, kad tokių dalykų, nelegalių, po pridedama neva tai įstatymų, žmonėms daugiau nebegalime primesti. Tie nutelstieji tr išstremtieji, apse kuriuos čia kalbi, buvo suimti, tardyti tr nubauti Valstybės Saugumo Trijultų. /Atstiktinos grupės iš trijų asmenų, kurie atliko tetsėjo tr prokuroro pareigas, tr dirbo kraštutiniškai despotiškai likviduodami. Kom-tortus/. Nutelstieji

ntekada negalėjo pasinaudoti liudininkais, prokurorais ar tetsėjais - jie būdavo paprastai surenkami tr įkalnami, ar nužudomi. Dabar tu sakai, kad tie žmonės, kuriems bausmė buvo nustatyta tu Trijultų, vėl turi būti traktuojami kaip kriminalistai, jiems atimamos tetsės, tr neleistina pasitrinkti, kur jie turėtų gyventi. Tai yra vistsčiai neprimtina. /Ne ką geresni yra tr dabartiniai po-stalintiniai tr po-chruščėvintai tetsmai, kai lauzomos žmogaus Tetsės. Taip, yra tr liudininkai tr prokurorai tr tetsėjai - bet konstitucija lauzoma, liudininkai dažnai paprikti tr itktivūs arba suterorizuoti. Vert./

Kiti man pritarė. Berta gudriai atitraukė savo pasiūlymą tr kadangi Malenkov'as sekretoriavo, šis įvykis ntekada nebuvo užregistruotas. Vėliau Berta įvedė, kas atrodė liberalus užmanymas. Jis pasiūlė, kad mes pakeltume seną taisyklę, kur buvo nustatyta kalėjimo tr tremties maksimumas 25 metų, žmonėms, suimtiems tr nutetsiems Trijulės. Jis sugestijonavo sumažinti maksimumą nuo 20 iki 10 metų. Atrodė liberalu. Bet aš žinojau, ka Berta turėjo galvoje.

Aš pasakiau: "Kategoriskai nepritariu tr šiam pasiūlymui, nes mes turėtume peržiūrėti visą suėmimų tr tar-

dymų sistemą, ne tik pakelti detales. Juk tr vėl tu bandai palakyti despotišką, savavališką taisyklę. Ar maksimumas yra 20 ar 10 metų tikrai nesvarbu, nes visuomet galima ką nors nutelsti dešimčiai metų tr paskut vėl pridėti dešimtį. Jei reikta, tokią bausmę galima nuolat pratęsti, iki pat mirties. Reikta būtinai radikaliai peržiūrėti neleistiną suėmimų tr nubaudimų praktiką, kuri vyko Stalino laikais. Tu nori legalizuoti despotišką taisyklę - legalizuoti status quo. Yra renkami dokumentai, kurie parodo, kad metodai, kuriuos tu stūlai, buvo jau pritaikyti praetyje savavališkai tr nelegaliai, tr kaip dėl to Partija yra nukentėjusi".

Vėl Berta atstėmė savo pasiūlymą. Aš jau energingai tr stipriai kalbėjau prieš jį du kartus. Neabejojau, kad jis labai gerai žinojo, kur aš stoviu, tr kad jis jau planavo sekantį savo žingsnį. Berta ntekada negalėjo sutikti su faktu, kad kas nors jam pastodavo keltą.

Koks buvo sekantis ntekso Bertos žingsnis? Štai kas atsitiko. Vieną dieną mes kažkurėjome - Berta, Malenkov'as tr aš - tik pasivaikščiodami, tr Berta pradėjo vystyti tokią mintį: "Visi mes esame Dievo rankose, kaip seniau sakydavo. Mes netame jaunyn. Betkas gali atsitikti su kiekvienu iš mūsų tr mes palikstame savo šetmas. Reikėtų pagalvoti apie senatvę tr mūsų šetmas. Taigi, aš stūlau, kad vyrtaisybė pastatytų vasarnamius, kuriuos paskut perleistų krašto lyderiams asmentiskam naudojimui". Ši sugestija buvo tipinga Berta. Aš tikėjau, kad tokiu nekomunistiško galvojimo iš jo pusės. Jam visai atitiko. Buvau tikras, kad vasarnamų idėja buvo dalis provokacijos. Bet aš nteko nesakiau, tik klausiausi. Tada jis tetsė: "Aš stūlau statyti tuos vasarnamius Sukhumi, /prie Juodosios Jūros kranto/, o ne kur nors Maskvos pakraščiuose. Sukhumi mieste centrai galėtume panaikinti tr jį paversti parku su persikų medžiais." Ir jis pradėjo kitedėti, koks gražus Sukhumi miestas tr kokie puikūs persikai tr vynuogės ten auga. Jis jau viską buvo pėgalvojęs - kokie darbininkai bus reikalingi tr kokių reikės resursų. Jis galvojo su dideliu užsimojimu tr vlespatiška skale. Jis tetsė: "Vidaus Reikalų Ministerija pržiūrės šį projektą. (b. d.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Pavasario idomybes a temdė Harrisburgo incidentas

— RAŠO JURGIS GEDIMINĖNAS

(Tąsą iš praeito numerio)

Jau kelios savaitės kaip visus Š. Amerikos laikraščius užliejo straipsnių potvynis apie JAV-ėse, Pensylvanijoje "Trijų Mylių saloje" prie Harrisburgo, įvykusią atominės jėgainės (reaktoriaus) nelaimę - incidentą. Šis įvykis žinių perdavimo tarnybos ir atominės jėgainių priešininkų nenormaliai išpūstas, nors nekaštavęs nei vienos žmogaus gyvybės, dar ir dabar spaudoje vis primenamasis ir kartojamas net su įvairiais perspėjaniais bauginimais. Sukeltą paniką ir ir triukšmas protestų ir demonstracijų formoje greitai persimetė į Europą, Japoniją ir net Australiją. Jeigu kas nors panašaus būtų įvykę Sov. Sąjungoje, tai nė lapė nelotų. Apie pirmą didelio masto atominės jėgainės katastrofą įvykusią tarpe Čeljabinsko ir Sverdlovsko, Uralo srityje 1958 m., tik šiais metais 250 puslapių knygoje aprašė iš Sov. Sąjungos išvykus biochemikas Zhores Medvedevs. Toje didžiulėje nelaimėje žuvę šimtai žmonių ir dešimtys tūkstančių buvę radioktyvių spindulių pažeisti. Milžiniški plotai apie buvusią atominę jėgainę buvę evakuoti. Kitas iš Sov. Sąjungos pasitraukęs fizikas žydas Lew Tumermanas apie šią nuslėptą didžiulę nelaimę rašo, kad po katastrofos vietovė atrodė kaip mėnulio paviršius. Dingo miestai, kaimai ir žmonės. Matėsi tik namų griuvėsiai ir kaminai... Mūsų pavergtoji Lietuva irgi kenčia nuo radioaktyvumo. 1975 m. prie Visagino ežero Ignalino apylinkėje, pradėta statyti milžiniška atominė jėgainė, kurioje dirbsią daugiau 2000 darbininkų, daugiausia rusų kolonistų, kuriems apsigyventi jau statomas žinomo komunisto vardu pavadintas miestas Sniežkogradas. Vargšė Lietuvėlė kenčia rusų kolonizaciją ir aplinkos užteršimą radioaktyviomis medžiagomis, nes sovietiniai reaktoriai labai prasti ir tose vietovėse neauga žolė, medžiai, nežydi gėlės ir nėra jokių žalumynų ar vaisių. Tačiau apie tai nei trupinėlio kritikos ar skundų nerasite sovietinėje spaudoje, jau nekalbant apie kokias nors demonstracijas ar protestus. Tylu, kaip mūsų žymiausio klasiko V. Krėvės aprašytoje Dainavoje.

Per daug visame pasaulyje išpūstas Harrisburgo atominio reaktoriaus incidentas įvyko dėl vieno pareigūno "žmogiškos klaidos", o apy-

linkėje atsiradęs didesnis radioaktyvumas. Dalis apylinkės gyventojų buvę evakuota, mokyklos ir įstaigos uždarytos. Nors radioaktyvumo skleidimas buvo sustabdytas, bet sukeltą paniką neatslūgo ir jos atgarsiai pasauliniu mastu matosi spaudoje, televizijoje ir girdima per radiją. Austrija išspėjo savo kaimynus nestatyti atominės reaktorių net prie jos pasienio, o Prancūzijoje keli pardavimui pagaminti atominiai reaktoriai buvo sabotuotini sunaikinti. Epidemija prieš atominę energiją ir reaktorių tuojau persimetė ir į Kanadą. Stebėjau Kanados televizijoje keliasdešimt demonstrantų prie parlamento rūmų. Apžėlę, panašūs į urvines būtybes, išblukusiais "džinsais" jaunuoliai, kokius aš matau stovinčius prie miesto rotušės labdaros (welfare) įstaigos durų. Jie neieško darbo ar net nenori dirbti, bet imasi atstovauti visus kanadiečius už "atominę atsakomybę" (nuclear responsibility). Į parlamento rūmus buvo įleistas vienas jermulką užsimaukšlinęs hipis, tų demonstrantų vadovas, bet labai abejotina, ar dauguma kanadiečių sutiktų, kad juos tokiam rimtame reikale atstovautų toks nerinktas, neįgaliotas, nesubrendęs ir aiškiai negudrus jaunuolis. Kanadoje net 23 vietovėse atsirado "atominės atsakomybės" organizacijos, kurios ruošia visam krašte "atominio susirūpinimo dieną" ir petijomis renka parašus kad būtų sustabdytas atominės reaktorių statymas ir net atominės energijos naudojimas. Mūsų 80.000 gyventojų nieste petijoje sugėbėjo surinkti tik 5000 parašų o specialiai sušaukta susirinkime dalyvavo tik 30 "susirūpinusių". Už 100 mylių į rytus nuo čia yra planuojamas statyti naujas atominis reaktorius ir ten mažo miestelio gyventojai daugumoje tam pritaria, nes ryšium su tuo, atsiradę daugiau darbų ir pagerės ekonominė padėtis. Tuo pačiu laiku, kada įvyko Harrisburgo nelaimė, daugelyje Ontario provincijos vietovių buvo rodomas China Syndrome filmas apie panašią, dar labiau išpūstą propagandinę, prieš atominės reaktorių ir atominę energiją, daug baimesnė nelaimė. Prie mūsų miesto, šią filmą demonstravusio, kino teatro durų ir vietiniame dienraštyje didelės reklamos baugino para-

šais, kad jeigu nežinau kas yra China Syndrome, tai tuojau sužinosi... Iš filmą mačiusių žmonių (išeinančių, neįeinančių) buvo renkami parašai minėti petijai, bet silpnokai sekėsi. Vyriausioji China Syndrome artistė yra gerai žinoma nuo prieš Vietnamo karą demonstracijų laikų, raudonoji gegutė Jane Fonda (Handi Jane), kuri Vietnamo karo metu lankėsi šiaurės (komunistų) Vietname ir iš ten ragino amerikiečius pakloti ginklus. Tuojau po Vietnamo karo ši plačianasrė raudonoji propagandistė pradėjo kampaniją už "ekonominę demokratiją" ir prieš "korporacijų tyroniją", kas jos nuomone, gyvenant "niekystės amžiuje", yra moralės reikalas! Įdomu, kur buvo šios raudonosios rėksnės moralė ir ji pati, kada komunistai, sulaužę Paryžiaus taikos sutartį, po amerikiečių pasitraukimo, pradėjo žudyti šimtus tūkstančių žmonių Kambodijoje ir Vietname? Turbūt, tuo laiku ji buvo užsiėmusi propagandinių filmų, kaip Coming Home ir China Syndrome statymu?

Didelį pasisekimą turėjo televizijoje rodomas atominės energijos priešininkų protestas Washington, š. m. gegužės 6 d., sutraukęs apie 70.000 demonstrantų, kurie gyrėsi, kad jų skaičius gerokai perviršijo 100.000. Jeigu senovėje romėnai pramogoms ar pajaudinimams eidavo į cirkus, stebėdavo gladiatorių dvikovas, tai jankiai be beisbolo ar kitokio sporto, vis dažniau pajaudinimų ieško politikoje. Tik prisiminkime Vietnamo karą, kurio pralaimėjimo labai norėjo amerikiečių žinių perdavimo tarnyba (news media) ir visokių plauko kairieji. Arba Watergate skandalą, kuris buvo kaip tik tos pačios žinių perdavimo tarnybos ir Nixono priešų muilo burbulas, išpūstas į didžiulę bombą, kuri sprogdama išspyrė prezidentą iš Baltųjų Rūmų... Dabar ieškoma pajaudinimų ar pramogų demonstracijose prieš atominę energiją bei naujų reaktorių statymą. Šiuo laiku pasaulyje veikia 230 atominės reaktorių ir apie 400 planuojama ar jau pradėta statyti. JAV-bėse veikia 72 reaktoriai, o planavimo stadijoje ar statoma 170. Kanadoje veikia 11 reaktorių, o planuojama ar statoma 15. Amerikiečiai protestuotojai turbūt nežino, kad 12 1/2% sunaudojamos elektros energijos gaunama iš atominės reaktorių. Komunistiniuose kraštuose gaunamas iš atominės jėgainių energijos kiekis po 10 metų pasieks treč-

dalį, o 2000-aisiais metais - nemažiau pusę visos sunaudojamos energijos. Naftos produktų - gazolino ir šildymui alyvos kainos nuo 1973 metų nemažiau ketveriopai pabrango ir brangs toliau, nepamirštant, kad visame pasaulyje naftos ištekliai nedidėja, bet mažėja. Gaunama iš saulės energija yra tik kūdikiškas vystyklus. Anglis irgi brangsta ir ne visi kraštai jos turi, o anglies naudojimas baisiai teršia aplinką ir nedaug kas iš Š. Amerikos gyventojų norėtų sugrįžti prie anglies ir malkų deginimo namų apšildymui. Aiški išvada, kad atominė energija yra pati pigiausia ir pati pavojingiausia. Atominės energijos jėgainės - reaktoriai naudoja uraniją, kurio radioaktyvumas, jeigu netinkamai apsaugotas, gali sukelti vėžio ligą, kraujo vėžį, kraujavimą, gerklės susirgimus, vidurių skausmus, nevaisingumą, plaukų slinkimą ir dar daugiau kitokių ligų.

Harrisburgo incidentas pažadino pasaulį iš malonaus pasitenkinimo snaudulio. Nebejotina, kad ateityje bus įvestos griežtesnės reaktorių priežiūros ir saugumo taisyklės, o gera įžanga jau dabar padaryta. Keistoka būtų, kad tokia Kanada, turėdama milžiniškus uranijaus kiekius ir reaktorių statybos pramonę, atsisakytų nuo atominės energijos naudojimo ir reaktorių statymo. Daugelyje kraštų yra sunkiai sprendžiamas atominis atmatų apsaugos klausimas, nes jų radioaktyvumas nepranyksta šimtmečiais. Nėra kur atominės atmatas dėti ir slėpti, nes jos gali užnuodyti žemę ir vandenį. Kanadoje šiam reikalui galėtų būti panaudotos senos apleistos kasyklos ar milžiniški plotai šiaurėje. Naftos produktų sunaudojamam kiekiui Š. Amerikoje ne mažėjant, bet didėjant, o atsiskaidant nuo atominės energijos jėgainių, šio kontinento žmonėms nieko daugiau nebėlika, kaip tik sumažinti savo prabangišką gyvenimo lygį, atsisakant nuo nemažo skaičiaus įprastų patogumų. Prireikus kokią nors smulkmeną nusipirkti, neiname pėsčiomis, kad ir už kelių šimtų metrų, bet važiuojame automobiliu. Pasižiūrėkite į savo namuose esančius elektros energiją naudojančius prietaisus bei įrankius. Net ir dantys valomi elektriniais šepetėliais, o girdėjau juokius, kad tuojau bus paleistas naudojimui elektros išradimas, kuris tualetu nuvalys sėdimąją...

Rašant šias eilutes išgirdau per radiją kalbant, kad mažų ir vidutinių pajamų žmonės artimoje ateityje išleis nemažiau trečdali savo uždarbių energijos apmokė-

KREIVI VEIDRODŽIAI

MAŽYTĖ SU MAŽIUKU...

jimui. Kalifornijoje ir net kai kuriose kitose JAV-tijose jau pradėjo trukti automobiliams gazolino, o dar blogiau ir šalčiau bus sekančių žiemą, kada pradės trukti šildymui alyvos.

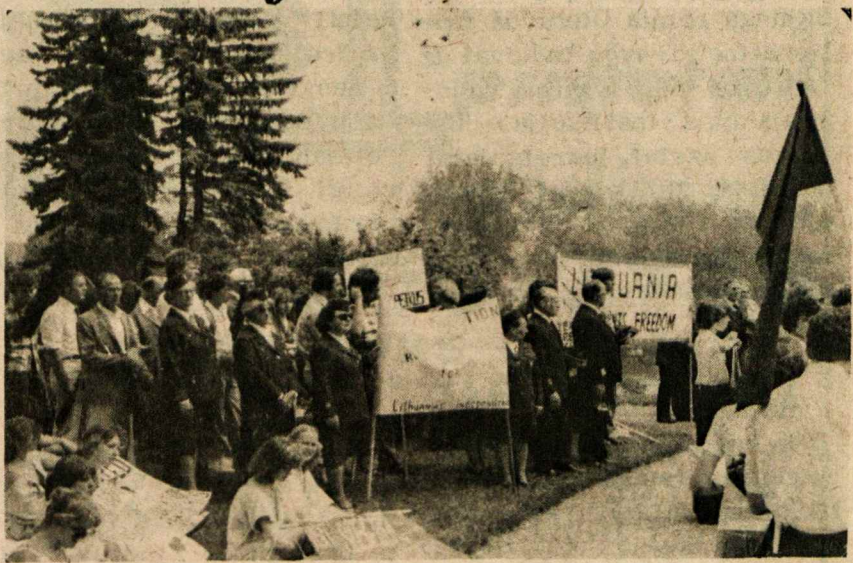
Grįšime prie didžiojo Washingtono protesto. Giliau pasiknisę bet kurioje Š. Amerikoje vykstančioje demonstracijoje ar proteste, atirasime radikalus, kairiuosius liberalus, komunistus ar įvairius nenuoramas, norinčius sukelti chaosą, bet tvarkę, o ypač nepasitenkinimą vyriausybe (establishment). Washingtono demonstracijoje, televizijoje, dalyvių tarpe matėsi nepaprastai didelis skaičius jauniklių ir net tų pačių, kurie prieš dešimtmetį demonstravo prieš Vietnamo karą. Jeigu Vietnamo karo demonstracijų organizatorius stambiomis pinigų sumomis "šelpdavo" Sovietų Sąjungą (tuo būdu grįždavo už miltus nuplėšti pinigai į Š. Ameriką.) ar įvairūs, neaiškūs "taikos sambūriai", tai Washingtono demonstrantų moraliai perėmė keletas žinomų amerikiečių savo dalyvavimu ar pasakytomis kalbomis. Vienas iš žymiausių dalyvių buvo Kalifornijos gubernato-

rius Jerry Brown, kuris be abejo, norėjo pasirodyti platesnėje viešumoje ir įgyti populiarumo, kas jam bus labai naudinga, jeigu kandidatuos į JAV prezidentus. Dalyvavo amerikiečiams pažįstamas "vartotojų užtarėjas" Ralph Nader, žinomas antimilitaristas ir prieš Vietnamo karą pasižymėjęs aktyvistas senelis vaikų gydytojas Benjamin Spock ir jau anksčiau paminėta, raudonoji gegutė, Jane Fonda, labai plėšusi savo gerklę. Prezidentas Carteris priėmė demonstracijos atstovus tik sekančią dieną, trumpai pasakęs, kad negali būti nei kalbos apie atsisakymą nuo naujų atominės energijos jėgainių statymo, nei nuo atominės energijos naudojimo. Gaila, JAV prezidentas nepasakė demonstrantams, kad jie vietoje demonstravimo, galėjo padaryti daug naudingų darbų. Daleiskim, išsiskirstę tūkstantinėmis paplentėmis ar nešvariausiuose miestų kvartaluose, jie galėjo surinkti nerūpestingų žmonių išmestas sąšlavas bei atmatas. Ar ne geriau švarinti Ameriką, vietoj kad ją teršus ir niekinus.

(Bus daugiau)

Lietuvių demonstracija Otavoje

(Nuotrauka R. Staudulio)

Kanados Lietuvių Komitetas Žmogaus Teisėms Ginti, trėmimų į Sibirą sukakties proga surengė demonstraciją prie Sovietų Sąjungos Ambasados Otavoje. Demonstracija prasidėjo birželio 9 d., šeštadienį vakare, jaunimo būdėjimu prie Sov. Sąjungos ambasados su įvairiais plakatais, Lietuvos trispalvė vėliava ir Vyčio ženklais. Demonstraciją - būdėjimą pradėjo iš Toronto atvykęs pilnas autobusas jaunimo ir,

padedant ottawiečiams, jį tęsė sekmadienį iš ryto, kol atvyko daugiau dalyvių iš kitų vietovių - Montrealio, Hamiltono, St. Catharines, Toronto ir kitur. Apie 2 val. p. p. suvažiavus arti tūkstantinei miniai, lietuvių, latvių ir estų, užplūdo gatvę prie rusų ambasados. Jaunimas labai aktyviai dalino pravažiuojantiems informacinius lapelius, su mūsų neteisėtai įkalintųjų nuotraukomis.

(Nukelta 1 psl.)

5 psl.

* JEIGU GERTI IR GALI GERTI - ** JAVO REIKALAS **
* JEIGU NORI NUSTOTI - ** MŪSŲ **
* ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS
* SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ,
* 7722 GEORGE ST., LASALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.
* ARBA SKAMBINK MUMS:
* Leonui G. 366-2548 (namų), 489-5391 (darbo);
* Juozui S. 631-6834; Henrikui N. 277-7868;
* Dainiui L. 768-9606; Donaldui D. 661-1733

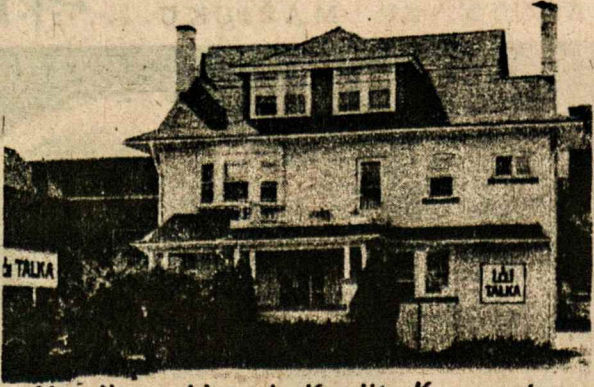
CFMB LIETUVIŠKA RADIJO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Altona Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8824

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOŠ
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudimas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$13,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 9 1/2%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 9 1/4%
pensijų fondus 9 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

PRANEŠIMAS

LIETUVIŲ NAMŲ HAMILTONE AKCINĖS B.-VĖS AKCININKAI savo metiniame susirinkime, ievykusiame š.m. gegužės mėn. 27 d. išrinko BENDROVĖS LIKVIDACINĖ KOMISIJĄ, susidedančią p. Stasės Aušrotienės, p.p. A. Buinio, A. Povilausko, P. Pranckevičiaus ir O. Stasiulio.

Komisija, išsiaiškinus ir sumokėjus Kanados ir Ontario valdžioms priklausančius mokesčius, paskirstys akcininkams už akcijas priklausančius pinigus.

Paskirstymo eiga ir pinigų suma bus paskelbta spaudoje vėliau.

Akcininkai pakeitė savo adresus prašomi pranešti Komisijos sekretoriui P. Pranckevičiui šiuo adresu: 128 West 2nd Street, Hamilton, Ont. L9C 3E7.

Lietuvių Namų Hamiltono Akcinės Bendrovės Likvidacinė Komisija.

ATITAISOME SPAUSTUVES PADARYTA KLAIDA ATSPAUSDINTUOSE LOTERIJOS BILIETUOSE,

kuriomis traukimas įvyks 1979 m. liepos mėn. 15 dieną Willow Park, 158 Willow Street, Paris, Ontario.

KLAIDA: 5 prizės \$ 10,000, turėjo būti 5 prizės \$ 10,000. 1979 m. birželio 13 d. Rengėjai

CHICAGO:

LIETUVIŲ SAULIŲ SAJUNGOS TREMTYJE DALINIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIME, GEGUŽĖS 29 d. CHICAGOJE, PRIIMTOS REZOLIUCIJOS:

1. Lietuvos Laisvės Reikalui Lietuvių tautos išlaisvinimo ir nepriklausomybės atstatymo Lietuvos valstybės darbe ir kovoje šaulių Sąjunga remia Lietuvos diplomatinę tarnybą ir kovą už Lietuvos išlaisvinimą vadovaujančias institucijas. Sąjungos nariai įpareigojami darbu ir aukomis prisidėti prie už Lietuvos išlaisvinimą vadovaujančių institucijų vykdomų uždavinių.

2. Lietuvių išlaisvinimo Reikalui

Ne savo tautos žemėje gyvenančiai tautos daliai išlikti tautinai gyvai yra sunkus, bet būtinas uždavinys. Suvažiavimas Sąjungos narius skatina įsipareigoti: išlaikyti gyvą lietuvių kalbą, papročius, tautines ir religines tradicijas, remti ir skatinti lietuvių spaudą, ska-

tinai jaunimą kurti lietuviškas šeimas, padėti išlaikyti lietuviškas mokyklas, lituanistinius kursus ir rūpintis, kad lietuvių vaikai lankytų, remti lietuvių kultūrinius pastatymus ir dalyvauti renginiuose, prisidėti prie lietuvių švietimo ir kultūrai remiančių fondų ir aplamai remti ir dalyvauti lietuvių tautinėje veikloje, kuria pasireiškia mūsų tautinis gyvenimas.

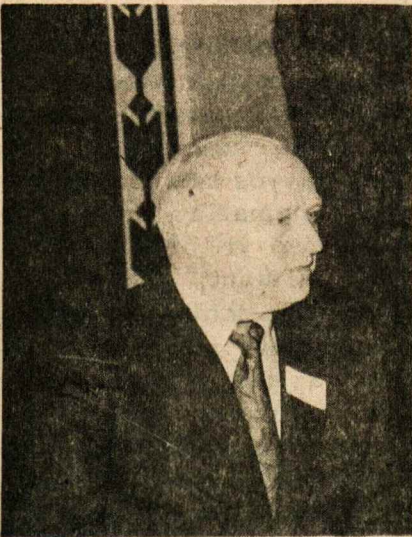
3. Kalbinių išlaisvinimo Reikalui

Sovietinės Rusijos okupuotoje Lietuvoje kovojantieji už tautos ir religinę laisvę ir esminės Žmogaus Teisės, uždaroji koncentracijos stovykla, kalėjimai ir psichiatrinės ligoninės. Laisvajame pasaulyje gyvenančių pastangos jiems išlaisvinti yra didelė parama.

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

A. Filavičius

TĖVYNEI PASIAUKOJĘS ŽMOGUS

Atstikto taip: vėno Sekmadienio Popietės metu, jo verlančio žvilgsnio pagautas, netšventlau nė aš sustikti mo. Susidūrėme, kaip sakoma, akis į akį, na ir noroms nenoroms teko kiek ilgėliau su šiuo asmeniu apte šį bet tą iškalbėti. Jau eilę metų žinojau pavardę ir jo didelę medelę, pastatytą savo pavergtos tėvynės reikalams, tačiau artimiau pažįstami nebuvo. Pastarod, tai stiprios valtos, nepalaužtamo nusistatymo ilgametis Tautos Fondo Toronto Apylinkės atstovas Antanas Filavičius.

Suvažiavimas įpareigoja Sąjungos vadovybę ir narius, pagal vadovaujančių veiksmų nurodymus, aktyviai dalyvauti kalbinių išlaisvinimo akcijose.

4. Bendravime su Pavergtu Kraštu Reikalui

Ryšiai su okupuotoje Lietuvoje gyvenančiais yra būtini ir netšventlau. Bet reikla išsistėmė, kad okupantais tuos ryšius stengiasi panaudoti savo kėslams ir stekams. Todėl, palaikant ryšius su artimaisiais, gyvenančiais okupuotoje Lietuvoje, reikla naudotis svetka šauliška nuovoka, kad nepadėtume okupantui, nepakenkume artimiesiems ir kovotume už Lietuvos išlaisvinimą. Bendravimo su kraštu reikalui suvažiavimas Sąjungos narius įpareigoja laikytis vadovaujančių latsvimo darbu nurodymų ar Sąjungos Centro Valdybos patarimų. Suvažiavimas griežtai pasisako prieš studentų stūtinimą į okupuotoje Lietuvoje rengiamus tartamus lituanistinius kursus ir taip pat prieš propagandinius retskitinius latsvajame pasaulyje išreikštus filmomis ar koncertais.

Gegužės mėn. 26 ir 27 d. d. Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose, įvyko XVI Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas, kuris per rinko pirmininku inž. Antaną Mažeiką ir veik visą sekančią valdybą. Taip pat pasisakė, kaip ir iki šiol, už rėmimą Lietuvos diplomatinės tarnybos, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto.

Idomiausia Seime asmenybė buvo iš Pietų Amerikos žurnaliste Jūratė Statkutė de Rosales, kuri seime labai aktyviai reikėsi.

Suvažiavimui labai gerai pirmininkavo inž. Jonas Jurkūnas, kuris pravedė ir svarstybas išsivijojus Kraitis Lietuvai.

Idomu buvo su šiuo asmeniu ne tik susipažinti, bet ir šį tą išgirsti iš jo gyvenimo, o ypač, einant taip nedėktingas aukų rinkėjo pareigas. Iš jo kalbos matosi, kad tai tvirtų ištiktinimų, gilios minties, stiprų patriotinių jausmų ir dargi poetiškos stelos asmenybė.

Turbūt nesuklydime sakydami, kad tai pats nedėktingas laisvės nepaprasto ryžto ir pastovimo reikalavimas užstėmimas daugtaisiai nemėgstamos ir visų vengiamos pareigos.

Ar mes bent išvystydume, kaip jaučiasi toks pat išsivertęs, atsidavęs ir save užmiršęs asmuo, kada mes jį pamatę ar jo užkalbinti, šalinamės, vengiamės, šaltu, nedraugišku žvilgsniu ar žodžiu bandome jį atstumti. Tai batus, ir dar kartą batus...

Tuomet pademonstruojama žmogtškoji menkystė, nekultūringumas, žmogaus kalpo individo nuosmūkis, o gal ir netšvystymo įrodymas?... Bet kokta tėvynė negalėtų pasiguosti tokio savo vaiko, bendruomenė tokio nariu...

Dabartiname gyvenime ypač, mūsų tėvynė dar vis tebemėrdint žiaurtoje vergijos prėsiaudoje, vadovaujančių asmenų mes dažnai esame raginami aukoti ir aukotis bendriesiems mūsų visų reikalams, o tuo pačiu ir tautos gerovei. Patį gi veiksmingiausi šiuo atveju auka yra laikas ir finansiniai ištekliai.

Tėvynė šauktasi savo tili išsklydusį vaikų pagelbos. Tą jos šauksmą mes visi ir nuolatos girdime. Šiuo metu ji mums duoti nieko negali, ir tik prašo maldauja iš mūsų. Pagelbos reikalingi ir visi atsivajame pasaulyje dar teberusenantis latsvės žiburiai — šaukliai, ištikimai saugojantys, kad svetimų žvarbių vėjų jie nebūtų galutinai užpūsti.

Džūgu mums matyti, kad mūsų tarpe atsiranda asmenybų, kurie ryžtingai dirba šiam gyvybiniam reikalui, sugeba ne tik aukoti, bet ir patys tam aukotis...

Toronto Tautos Fondo atstovybė, kurią sudaro pirm. A. Filavičius, vicep. inž. J. Stankus, sekr. V. Montvilas ir inž. P. Morkūnas, šame reikale yra stebėtinai gražiai pasidarbavę.

1975 m. per Vliko suvažiavimą New Yorke A. Filavičius už nuopelnus Tautos Fondo darbuose įteiktas Karaliaus Mindaugo medalis. 1979. V. 19 per panašų suvažiavimą, kartu su kitais, ypatingu žymeniu ir vėl pagerbinamas šis asmuo.

Pagerbimo žymenyje skat-

KLB Toronto Apylinkės pirmininkas V. Juzukonis demonstracijoje prie Sov. Sąjungos Ambasados Ottawoje kordnavo jų eigą ir turėjo pasikalbėjimų su spaudos, radio ir televizijos korespondentais. Čia vieną matome Pr. Paukštaičio nuotraukoje.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		IMA:	
10%	už 1 m. term. indėlius	10 1/2%	už asm. paskolas
9 1/2%	už 3 m. term. indėlius		
9 1/4%	už pensijų ir namų planą	10 1/4%	už mortgičius
9%	speciali taup. sksk.		
8 3/4%	už taupymo s-tas		
6%	už čekių s-tas (dep.)		

AKTYVAI virš 22 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

INSURANCE AGENCY LTD.

Įvairių Bendrovių atstovybė,

Visų rūšių Drauda,

24 metų patirtis,

Telefonai: Bus. 251-4864 —251-4025 —251-4824

2405 Lake Shore Blvd. West,

Suite 403,

Toronto, Ontario

M8V 1C6.

APDRAUDA

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street W, Visais kelių reikais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

tome: "T. F. Tarybos Vice - t. t. taurus tautietis Kazys Pirmūninkul. Toronto Atsto - Jasaitis ir Stayner Ont. T. F. vybės Vice - Pirmūninkul An - igalotinis A. Mastonis. De - tanul Fravičius už uolų dar - ja, šia proga dera pristmtinti bą ir didelį pastšventimą ir liūdesnūs faktus. Mūsų Lietuvos laul, dėkingi! aukotojai pastebimai ketčta - Tautos Fondo Taryba ir st, pavargsta, vien perske - Valdyba, 1979. V. 19 d. Brook - lta gyventi šiltojon Floridon, lyn, N. Y." kiti iškeltauja amžinybėn.."

A. Filavičius sako: "Jau 12 metų darbuojuosi šame 12 metų darbuojuosi šame T. F. atstovybėje pirmūninko pareigose. Dalyvauju VLIKO suvažiavimuose ir Tautos Fondo Taryboje kaip vice - kotojai mūsų tautos išlikimo pirmūninkas. Per tą laiką reikalams, neatstžvelgdami šiems reikalams esu paau - ir į jiemis jau reikalingą kojęs keltolika tūkstančių poils..."

Šį rašinėį tinka užbaigti daug tūkstančių mylių, važt - A. Filavičiaus žodžiais: nėjant į įvairias vletoves, "Kai bėgat iš Tėvinskės Namų kur gyvena mūsų tautiečiai - Emet savostos žemės sauja. North Bay, Huntsville, Perry Motna paliko prie vartų, Sound, Timmins, Sarnia, Tu pristmtink!

Branford, Oshawa ir t. t. Gal pravirks ir tavo štrdis Prie što svarbaus reikalo, akmeninė daug ir savanoriškai prist - Ir duosi auką Motinai deda Timmins Ont. gyvenan - Tėvynė!.."

Malonus laikraščio Skaitytojau!

Neužmiršk savo testamente KANADOS LIETUVIŲ FONDŲ.

Pas Vancouver'io lietuvius

Juozas Šarapnickas.
(Tęsa iš praeito numerio)

Lankantis Vancouver'yje, teko dalyvauti ir Vl. Bukausko latdotyvese. Veltonts buvo tik 56 metų amžiaus, kilęs iš Vlniaus krašto, Eišiškės apskr. Liko žmona Martja, dukra ir sūnus. Kadangi vltetos lietuvius kun. Grigaitis buvo išvykęs į Calgary su reikalais, tai paskutinį patarnavimą atliko lenkų parapijos dvasiškis. Gal todėl, kad nebuvo lietuvio kunigo, viskas man atrodė ne taip kaip St. Catharines, Hamiltone ar Toronte latdotyvese. Prtė duobės jokio žodžio netekas nepratarė ir po to, kaip vadinaime užkandžiūse, susitinkę į nurodytą vietą, buvo nedrąsūs ir mažakabliai.

Vancouver'yje su prtemiesčiuose yra apie 150 lietuvų šeimų. Bendrai, patriotiškai lietuviai nusistatę, kad negali rasti bendros kalbos tautinei veiklai puoselėti. Iš senosios emigrantų kartos yra Lietuvos okupanto tarnų. Yra atsidurę tokių okupanto padlatų ir iš naujų emigrantų. Jie leidžia vienolapo šlamštą - leidinuką, kuriame yra šmeižtami patriotai lietuviai, dvastys, kurie iš sakyklų pasiskako prieš Lietuvos okupantą - sovietus. Tėvishės žiburtų ir Nepriklausomos Lietuvos redaktorius tam ktrštinimui panaudoja tų šmeižtų lapus, nes lapų stundėjai užrašo kunigo ar lietuvio patrioto pavardę...

Tai va, kaip Kremiaus V Kolona sukolėtavusi dle - rtų iš stundėtamų gimnėms stundintų/nes, sulaukę penstjos, iš jos negali prastmatinti/, panaudoja juos to šlamšto rašteliams, lietuvų ktrštinimui. Yra ir tokių, neva save patriotais vyzduojantys, bet ima šmeižti ir... mtrustus patriotus lietuvius / kad kas nors mtrustam prdėjo ne tokį žodį spaudoje, kaip jis manas apie atliktą tautinę veiklą. Dėl tų nest - balgtančių šmeižtų, daugelis netštvėta ir nebėra tokie aktyvūs veikloje.

Būdamas trumpai Vancouver'yje, susitikau tik keltolika lietuvų. Būdamas KLF įgaliotinis prie progos paprašiau šimtinės iš K. Luko tuoju gavau. Paprašiau iš

J.K. - tuoju gavau /pastarais neleidto pavardės skelbti/ Romo Kalantos rejejo projekto įvykdymui iš A. Kenstavičiaus nēprašyti neretkėjo - padavė 25 dol. auką, tr dar pakartojo - jei trūks, parašyk, dar gaustie. A. ir S. Kenstavičiai yra pastutę į Suvalkų Trtkampį vargstantiems lietuviams vtrš 1000 stundintų. Rūbus ptrkoSalvation Army, ējo jų tr pas kalmynus prašyti. Retkėjo supakuoti daug tr apmokėti už persuntimą, tr laiskus parašyti. Kai kas pagalvos, kad tai fantazija, bet kada Kenstavičiai įnešė dėžę su padėkos laiškais tr prašymais, tai istiktinau, kad taisybė prieš kiek metų J. Prunskus parašė: Kenstavičių namai yra labdaros namai.

A. Kenstavičius turi vtrš 2 tūkstančių vertės brangtų lietuviškų knygų biblioteką. Jis sako: "Isigtjau tiek knygų o kas pasinaudos jomis po mano saulėleidžio?"

Kas važtuos su mašina į Vancouver'į Trans Canada Highway, 4 blokat nuo Fraser Bridge po katre bus Fraser Bridge Motel. Jo savitinkė yra p. Juozaitienė. Ji ktek - vienam lietuvui suteiks lietuvishką nuoširdų patarnavimą. P. Juozaitienė yra gimusi Prūsų Lietuvoje ir jos tėveli, spausdinant lietuvishkas knygas tr už lietuvishką veiklą vaktečiai buvo ištrėmę į Didžiąją Lietuvą. Dėl vltetos stokos štame savait - raštyje neįmanoma p. Juozaitienės tėvelio Wilhelmo /nors pavardė vaktš/veik - los aprašyti. Jis buvo dvairtnikas, tr ktek turėjo lėšų panaudojo lietuvishkų knygų spausdinimui.

Trumpai su K. Luku ir A. Kenstavičium buvom susitikę pas kun. J. Grigaitį Vancouver'yje. Jis mus nuoširdžiai prlėmė tr norėjo pamruošti užkandžių tr kavos, bet dėl laiko stokos, turėjo me vykti savats reikalais. Keltone į Vancouver'į bu - vo sėkminga, lietuviai su kuriais teko p.bendrauti - buvo labai draugiški.

NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS
D.N. BALTRUKONIS
FOTO M.L.S. SYLKA REALTIES INC.
SISTEMA
445 Jean Talon W, Suite 305, Mt.
Tel: 273-9781 Rus. 737-0844

LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA.

(Atkelta iš 5 psl.)
Tvarką prižiūrėjo didelis būrys policininkų. Demonstratoriai laikėsi nustatytos tvarkos ir jokių susidūrimų su policija neįvyko.

2 val. visi rinkosi į šalia esantį parkelį numatytoms pamaldoms, kurias pravėdė kun. dr. V. Skilandžiūnas. Po pamaldų visi grįžo demonstracijų eiseną prie rusų ambasados su padaugėjusiais plakatais, ypač daug buvo juodų vėliavėlių. Išpūdingai atrodė priekyje einantys jaunuoliai, apsirengę kalinių aprėdalais. Ant krūtinės buvo įrašytos pavardės Viktoro Petkaus, Balio Gajausko, Nijolės Sadūnaitės, Onos Pranckūnaitės, Vlado Lapienio, Petro Plumpos ir kt.

Matėsi korėjietė mergina su dideliu plakatu, kurio nešioti nepajėgė, bet ištikimai

stovėjo šalia pražygiuojančių. Užkalbinta pasakė, kad gerai žinanti apie komunistų vykdomas prievartas ir žiaurumus ir remianti Baltijos kraštų laisvę.

Eisena žygiavo ratu pro rusų ambasadą virš valandos laiko. Kanados spaudos, televizijos korespondentai su foto aparatais lydėjo žygiuojančius ir darė nuotraukas bei pasikalbėjimus su demonstruotojais ir demonstracijų vadovais.

Sovietų Sąjungos Ambasada atrodė tarsi išmirusi, uždarytomis iš vidaus langinėmis. Joje jokio judėjimo nesimatė ir norėjusiems nors telefonu susijungti, nepasisekė.

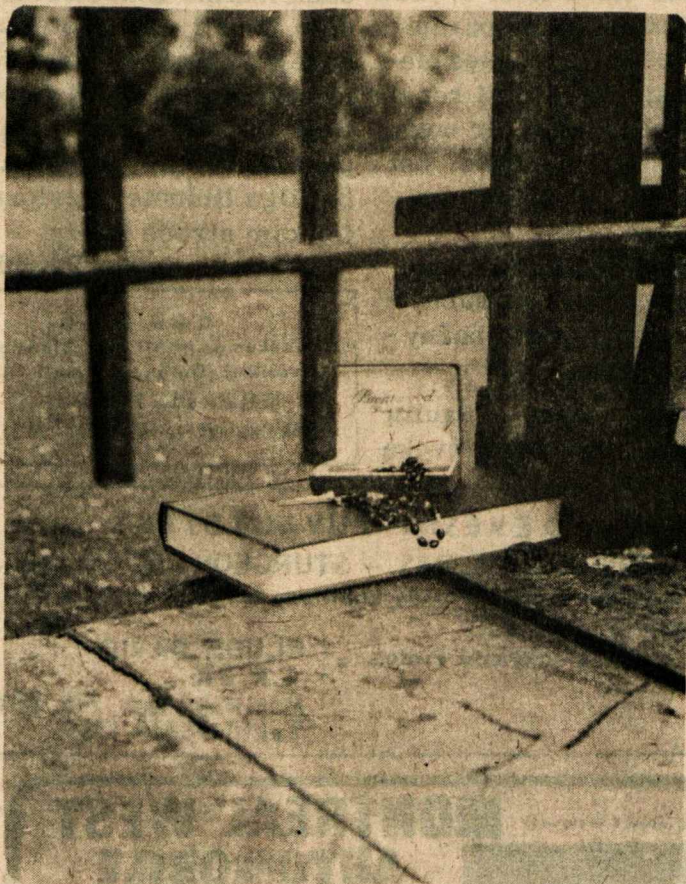
Pro Ambasados užrakintus geležinius vartus dvi moterys, viena jų buvusi kalinta Sibire, padėjo maldaknygę su rožančium, pra-

šant perduoti Viktorui Pet - nioju laiku pasirodžiusios kui į kalėjimą SSSR. Ši de - žinios Kanados ir JAV - bių monstrantų veiksmą policija spaudoje, kad jie, čia gimę stebėjo, bet netrukdy, nes jaunimas - laikomas SSSR nebuvo nieko destruktvyvus, konstitucijoje - SSSR pilie - o korespondentai su foto a - čiais. Šioms demonstraci - paratais užfiksavo ant žejoms vadovavo čia gimę A. Juzukonis ir J. Kuraitė.

Guodos dovaną lietuviams Baigiant, būtų galima pridėti, kad demonstracijos būtų dar geriau pasisekusios, jeigu būtų pamaldų metu neapsistota vien religinės prasmės pamokslinė kalba. Okupuotoje Lietuvoje lietuviai kenčia priepasidą ne vien tik religinę - juolabiau tautinę ir valstybinę. Kai ši demonstracija buvo ruošia - ma tik iš religinio taško, tai mas niekad nebuvo tiek su - gal todėl mažai matėsi lat - erzintas, turbūt, ir uždegtas vių ir estų. Ir ottawishkių ga - entuziazmu, kiek po paskuti - lėjo būti daugiau. prp.

Galų gale, sugiedojus Kanados ir Lietuvos Himnus, žmonės grįžo į parkelį ir pailsėję, ruošėsi namo.

Ši demonstracija pasisekė puikiai, o ypatingai jaunimo gausiu dalyvavimu. Jaunimas niekad nebuvo tiek su - gal todėl mažai matėsi lat - erzintas, turbūt, ir uždegtas vių ir estų. Ir ottawishkių ga - entuziazmu, kiek po paskuti - lėjo būti daugiau. prp.

Maldaknygę ir rožančius Sov. Sąjungos Ambasados kieme, padėti demonstracijos metu ir prašomi perduoti SSSR kaliniai Viktorui Petkui. Nuotrauka Raymond Šlačiulis.

PADĖKA A. + A.

JUOZUI GIRDŽIUI mirus, jo seserims Onai ir Zuzanai Lietuvoje, pusbroliui Petriui Girdžiui su šeima LaSallėje ir kitiems velionio giminėms bei draugams, nuoširdžiausią užuojautą reiškia:

N. Venskaitienė, M. Čekaitienė, J. Stukas, J. Budrevičius, J. ir S. Rimeikiai, F. Tautkus, M. ir M. Gudai, E. Vilksis, M. Janušienė, J. Kaušakienė, A. Einikis, K. Mickūnas, P. Bendžaitienė, V. Krupauskas, A. Nauburienė, E. Blažienė, J. ir A. Brakniai, J. Vasiliauskai, A. ir M. Joneliai, P. Styra, S. Pocauskas, A. L. Zalewski, A. ir T. Viskantai ir K. Lukošius.

Mirus draugui JUOZUI GIRDŽIUI, reiškiau gilią užuojautą jo pusbroliui Petriui Girdžiui ir jo šeimai ir seserims Onai ir Zuzanai Lietuvoje -

Kazys Lukošius

PADĖKA A. + A.

A. a. JADVYGAI EIMANTIENĖ išskelavo amžinybėn, likome didžiam skausme.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie mus užjautė, už velionę meldėsi, užprašė šv. Mišias, sudėjo prie karsto gėles, palydėjo į kapines, aukėjo TAUTOS FONDUI.

Vyras ir sūnus su šeima

A. a. PIJUI LIAUDINSKUI mirus, jo sesutėms Marijai Liaudinskaitei - Skinkienei ir Eugenijai Vaitukaitienei, švogerui Juozui Skinkiniui, seserėnui Viktorui ir kitiems giminėms reiškiau širdingiausią užuojautą -

Br. Katilius

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIKAME AUTOMOBILIŲ ĮSĖRĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

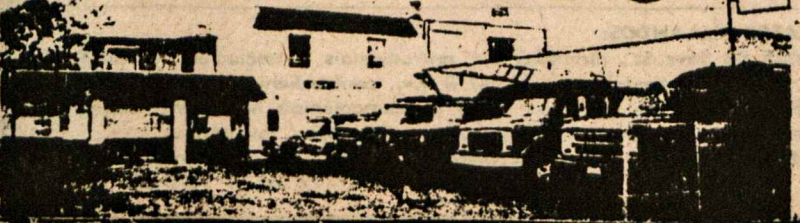
Savininkai V. Susinskas & Son Tel. 364-5712.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjos ir darbe atliekamas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. 5784 VERDUN AVE.

CHATEAUGUY VERDUN, QUEBEC

TEL. 691-8263 TEL. 707-0050

MODERNIOS KOPČIOS

\$1 kelnėms - pristatant ir atsiimant

M. PHILIPPE IZZI

Prop.

SKAMBINKIT -

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coin / corner 5e ave

7661-A CENTRALE

495-90e AVE

coin / corner Baync

365-1143

29 55 Allard Street, Ville Emard

766-2667.

366-7818

RAIMUNDO DAUGAUSKAS

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

CHRYSLER

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart

Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Įsėrės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De LaVerendrye, prie Lapierre'io vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

ATOSTOGOMS ARTĖJANT

Vasarai prasidėjus, artėja ir atostogų metas. Taipgi ir mūsų laikraščio dirbantiųjų, kaip ir kiekvienais metais 3-jų savaitių atostogų, kurios sutankomos su spaustuvių, kurioje laikraštis spausdinamas, atostogomis. Tokiu būdu, nuo liepos mėn. 15 dienos NL poilsiaus. Visais laikraščio pasitarnavimo reikalais prašome kreiptis nedelsiant, ypač jei būtų reikalus patalpinti skelbimus priešatostoginiuose numeruose.

Šiandieninė laikraščio administracija labai rūpestingai seka prenumeratorių mokesčio ir skelbimų padėti. Per tai žymiai pagerėjo ne tik laikraščiu, bet ir prenumeratorių padėtis. Sumažėjo uždelsimai, nors

kai kam atrodė per dažni ar įkyrūs raginimai. Dar yra tačiau vienas, kitas neatkreipęs pakankamą dėmesį. Tad, kai vasaros metu suliesėja administracijos išdardis, būtų malonu ir gerai būtų sulaukti apsimokėjimų.

Ta pačia proga norisi priminti, kad kartais yra įvykę nesuspėjimai su prenumeratoriais, kai administracija pasiūnčia pakartotiną raginimą ir tuo pačiu laiku apsi-keičia pašte prenumeratorių laiškai su siunčiamu mokesčiu. Gerai, kad tokie atsitikimai reti, ir jeigu kurio skaitytojo dėl to buvo par-erzinti nervai-atsiprašome.

Įvykus tokiems ar panašioms atsitikimams, labai prašome tuojau paskambinti į redakciją, kad būtų galima išsiaiškinti.

Įrengimo specialistas, kom-panijos dažnai siunčiamas po visą Kanadą.

• Metinė AV parapijos ge-gužinė bus liepos mėn. 8 d. Palangos vasarvietėje. Auto-busai išvažiuoja nuo AV bažnyčios 10 val. Prašoma užsisakyti vietas nedelsiant. Kaina 5 dol. Bus užkandžiai, vyks parapijos choro priė-mimas ir vaišės. Loterija, žaidimai, šokiai. Bilietus kelionei galima gauti Auk-sinio Amžiaus Klube ir klebo-nijoje.

• Parapija prašo neišmes-ti DOMINION pirkimo sąs-kaity ir jas padovanoti para-pijai.

• Janina Adomonienė suk-vietė gražų būrį draugų pa-simelsti už savo motinos Vandos Vienožinskienės sie-lą. Vargonavo Seselė Tere-sė, giedojo sol. A. Keblys.

• Šv. Kazimiero parapijos Komitetas birželio 10 d., sek-madienį po pamaldų parapi-jos salėje buvo suruošęs pie-tus. Parapijiečiai į šį rengi-nį atkreipė dėmesį, ir nors, labai karšta diena buvo, bet pietaujančių prisirinko api-pilnė salė.

• Praėjusį šeštadienį Cho-ras turėjo tarpusavį subuvi-mą ir po jo negiedos bažny-čioje iki rudens.

• Neringos Jūrų Šaulių Kuopa buvo suruošusi išvyką

Remelkius, prie Ottawos . Išvyka buvo linksma ir gerai pavykusi.

• Jonas Narbutas praėjusį sekmadienį gavo širdies smūgį ir yra paguldytas Lake Shore ligoninėje. A. Ka-valiūnaitė Reddy Memorial ligoninėje.

• Mirė Pijus Liaudinskas, Marijos Skinkienės brolis. Jo mirtis netikėta, nes ras-tas negyvas savo bute.

• Mirė Ona Kalininkaitė-Revelle 62 m. amžiaus. Ji buvo vedusi su kitataučiu, bet nenutraukė ryšių su lietu-viais.

• Leosė Kriščiokaitienė iš West Hartford lankėsi bro-lio šeimoje Montrealyje. Iš-čia nvykusi buvo pas krikš-to sūnų maj. R. V. Paukštaitį ir jo šeimą į Ottawą.

• Patikslinimas: "NL" Nr. 21. Montrealeo kronikoje apie "Li-to" namų statybos diskusijas rašydamos suminėjam, kad susirinkimo sekretorius pra-dėjo mušti lazda stalą. Aš norėjau pasakyti, kad vienas iš sekretorių, nes visi sėdin-tieji už stalo rašėsi ką kas pasakė; ir taip pat ne lazda, bet ilga linuote. Atsiprašau, jei kam atrodė kitaip.

Jonas Petrulis

DEMESIO I
Ieškomas pirkti prikabomas
variklis (Outboard Motor) -
10 H.P. arba 7½ H.P.
Skambinti - tel. 366 - 99 16.

DEMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvavimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - ELUDE DAVID
C.P. 216
Maniwaki, Que. J9E 3B4.
Tel. (819) 449-4355.

(Lietuviai atstovai)

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

• Pontiac • Buick • Astra

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE Į ĮSITIKINKITE Į PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel: Bus. 482-3460.
Res. 366-7041

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409
TEL 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

KVIEČIA Į

Jonines-

š. m. birželio 23 d., 7 val. vakaro Aušros Vartų parapijos salėje.

Programoje: JONŲ - JONIŲ PAGERBIMAS ir meninė dalis.

- Vakarienė, Muzika, Baras, Loterija -

Įėjimas: \$5 suaugusiems, \$4 jaunimui ir pensininkams.

Valdyba

winnipeg

LIETUVIŲ VEIKLA

KLB Winnipeg'o A-kė rugpjūčio 12-18 d. d. ruošia Folklorama 79. Lietuvių Pavilionas VILNIUS garsini-mui iš Toronto atvyksta "Gintaro" ansamblio oktetas su vadove Giedre Paulionie-ne. Pavilionas rengiamas Parapijos salėje 432 Elgin ave., Winnipeg, Man.

Birželio Tragedijos mi-nėjimas įvyko birželio 17 d. 11 val., šv. Kazimiero Para-pijos bažnyčioje pamaldo-

• Birželio 24 d. po pietų E. V. Janušky sode 3410 St. Ma-ry's Rd. rengiama gegužinė - Joninės, Petrinės ir Povili-nės. Yra pasiryžęliu Joni-nių naktį surasti paparčio žiedą ir sužinoti, kada sibi-rinės meškos (Brežnev'as su Kosygin'u) išneš savo ku-dašių iš Lietuvos. Tada vėl galėsime švęsti Jonines mū-sų brangiojoje Lietuvoje. Laimingieji suradę paparčio žiedą gaus dovanų iš Bend-roumenės. Visi kviečiami dalyvauti. Šeiminkės turės maisto, kas savo neatsiveš. Badauti nereikės.

V. Januška

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI - virš 16 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų 9½%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 9¼%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas 9%
Penktadieniais 10-8	depozitų čekių s-tas 6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30-1	asmenines 10½%
	nekiln. turto 10¼%
	investicines 10½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais - 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais - iki \$10,000. Pardudoma "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas - ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT INC.

AMUSEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.

• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE • 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas 6.0 %	Asmenines 11.5 %
Taupomąsias s-tas 9.25 %	Nekiln. turto 11 %
Pensijų planas 9 %	Čekių kredito 12 %
Term. ind. 1 m. 10.25 %	Investicines nuo 12 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd., Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytoju tik už \$7.00 visiems metams!

Prašome iškirpti ir prisijūti su virš nurodyti prenumeratos mokesčiu.

(Pavarde ir vardas)

(Tikslus adresas)

SIDABRINĖ SUKAKTIS

Juozas ir Eleonora Intai šventė savo 25 metų vedy-binę sukaktį birželio mėn. 5 d.

Draugai jiems surengė gražų vakarą, įteikė gražių dovanų. Atsilankė draugai ir iš Ottawos, Toronto, Hamil-tono, viso svečių apie 75.

Sūnus Leonardas atvažia-

vo iš Edmonton'o, Albertos, pabūti šioje šventėje kartu su tėvais.

Juozas ir Eleonora Intai apsigėdė Aušros Vartų baž-nyčioje ir visą savo vedybi-nį gyvenimą praleido Mont-realyje. Jiedu turi tris vai-kus- Deborah, Antaną ir Leo-nardą.

Eleonora yra mokytoja, o Juozas-plaukiojimo baseinų

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest,
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

TEL.: 522-7236
832, BOUL. ST-JOSEPH E.

MONTREAL H2J 1K4
P. Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (C)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que. Tel. 931-4024

PHARMACIENS	PHARMACISTS
M. CUSSON - R. GENDRON PHARMACIENS	
Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open, Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m. Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m. Livraison gratuite - Free delivery Skubus ir nekainuojantis pristatymas 7626, rue Central St., Ville LaSalle	366-9742 365-0505

NOTARĖ

Rūta Pocauskas, B.C.L.

NOTAIRE - NOTARY
TITLE ATTORNEY

5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064